

Kriminolojide Çoklu Öldürmeler*

Mass Killings in Criminology

Mehmet Emin ARTUK**

ABSTRACT

Mass killings are divided into three categories: Mass murder is the killing of more than one person in the emotional process in the same place. Spree murder is the killing of more than one person in different places without the emotional cooling process as in the first category. They, the victims, may be randomly selected as in the first group. Serial murder, although there are numerical differences in the literature, is that one person randomly kills more than one person in separate places in the process of emotional cooling. This process may take days, months or even years. The perpetrator may also receive a commemorative object from them in order not to forget the victims.

Keywords: mass murder, spree murder, serial murder, serial killer.

Giriş

Makalenin konusunu kriminolojide çoklu öldürmeler (Multicide, mutiplen Tötens) teşkil etmektedir. Kriminolojide çoklu öldürmelerden bir kişinin birden çok kişiyi aynı yerde bir defada (toplu katliam, mass murder, Massenmord, massacre), birden fazla kişiyi farklı yerlerde birkaç saat, gün ve hatta haftalık zaman zarfında olaylar arasında duygusal soğuma süreci olmadan (çılginca cinayet, spree murder, Spree Mord, tueur à la chaîne) veya üç veya daha fazla kurbanı, az veya çok bir zaman dilimi (birkaç gün, birkaç hafta, ay, yıl) içinde (seri cinayet, serial murder, serien Mord, tueurs, tueuses en série) aralarında duygusal soğuma süreci girecek bir şekilde öldürmesi anlaşılır. Bu bakımdan çoklu öldürmeler, toplu katliam, çılginca ve seri cinayet kavramlarını içermektedir¹.

* Makale gönderim tarihi: 05.05.2019. Makale kabul tarihi: 21.05.2019. Mehmet Emin Artuk, "Kriminolojide Çoklu Öldürmeler", İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 6, Sayı 1, 2019, s. 39-91. *Bu makalenin oluşumundaki katkılarından ötürü İstanbul Medipol Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Anabilim Dalı araştırma görevlisi Erkam Yılmaz'a teşekkürlerimi bildiririm.*

** Prof. Dr., İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi. İletişim: İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi – Kavacık Mah. Ekinciler Cad. No.19 Kavacık Kavşağı – Beykoz.

1 Tülin Günşen İçli, *Kriminoloji*, 8. Baskı, Ankara, 2013, s. 205; Damla Yaz, "Seri Katiller", in: *Kriminoloji Yazıları* (Yayına hazırlayan: Sancar Türkan Yalçın), Ankara, 2015, s. 490; Frank Neubacher, "Serienmörder", *Kriminalistik*, 57(2003), s. 43.

I. Toplu Katliam (Massen Mörder/ Mass Murder/ Massacre)

Toplu katliam kriminologlar tarafından değişik şekillerde tanımlanmıştır. Örneğin Ellis ve Walsch'a göre, toplu katliam birden çok kişiyi tek bir yerde öldürmektir². Schmallager'e göre³, toplu katliam, bir defada aynı yerde üçten fazla kişinin öldürülmesidir. Burgess, Regehr ve Roberts ise, toplu katliamı dört ya da daha fazla kişinin tek bir olayda ve bir yerde öldürülmeleri şeklinde tanımlanmaktadır⁴. Türk literatüründe Kaygısız da aynı düşüncededir⁵.

Zikredilen bu tanımlarda görülen ortak nokta, birden çok kişinin aynı yerde ve bir defada öldürülmeleridir.

Bu tür olayların başlangıcı ve bitişi birkaç dakika veya birkaç saatte gerçekleşir. Kısaca toplu katliam, birden fazla kimsenin aynı yerde, belirgin bir zaman aralığı olmadan, kısa bir zaman sürecinde öldürülmesidir. Demokratik toplumlarda katliamın kısa bir süre içinde bitmesine karşılık, totaliter rejimlerde devlet eliyle gerçekleştirilen katliam uzun bir zaman süreci alabilir (örneğin, nasyonal sosyalizm dönemi).

Toplu katliamın faileri polis tarafından öldürülünceye, intihar edinceye veya polise teslim oluncaya kadar olay yerinde kalırlar.

Toplu katliam, çeşitli şekillerde gruplandırılmıştır.

Toplu katliamın mağdurlarının nazarı itibare alınmasıyla yapılan bir ayrıma göre, toplu katliam klasik ve aile toplu katliamı şeklinde ikiye ayrılmaktadır.

Klasik toplu katliamdan anlaşılan bir kişinin, bir yerde, belli bir zaman aralığında (saat, dakika ve hatta saniyeler içinde) katliam yapması, birden çok kişiyi öldürmesidir. Toplu katliamın bu türüne örnek olarak Amerikalı Charles Whitman'ın ve Amerikalı Richard Speck'in fiilleri gösterilebilir. Önceleri deniz kuvvetlerinde görev yapmış olan keskin nişancı Amerikalı mimarlık öğrencisi Charles Joseph Whitman, 1 Ağustos 1966 tarihinde anne ve karısı öldürdükten sonra Üniversitenin kulesine çıkarak (27. Kat) aşağıya rastgele ateş etmeye başlamıştır (Austin-Texas). Kulede kaldığı 80 dakika süresince 14 kişiyi öldüren ve birçok kişinin de yaralanmasına sebep olan Whitman, polis tarafından öldürülmüştür. Amerikan tarihinin en kanlı olaylarından biri sayılan "Austin toplu katliamı"ndan üç hafta önce yine bir Amerikalı Richard Speck, 14 Tem-

2 Lee Ellis, A. Walsch, *Criminology a Global Perspective*, Allyn and Bacon Inc., Boston 2000 zikreden İçli, s. 205; Yaz, s. 490.

3 Schmallager, Frank, *Criminology Today an Integrative Introduction*, Prentice Hall Inc., New Jersey 2002, s. 296, zikreden İçli, s. 205; Yaz, s. 490.

4 Ann Wolbert Burgess, Cherly Regehr, Albert R. Roberts, *Victimology*, USA 2010, s. 316, zikreden Yaz, s. 490.

5 Mustafa Kaygısız, *Türkiye'de Seri Katiller, Paralel Cinayetler*, Ankara, 2009, s. 5.

muz 1966'da Şikago'daki hemşireler yurduna girerek yurttan kalan sekiz hemşirelik öğrencisini öldürmüştür⁶.

Aile toplu katliamından anlaşılan aile bireylerinin öldürülmeleridir. Bu nevi toplu katliama örnek olarak Amerikalı John List, Rus asıllı Alexi Polevoi ve Alman Fritz Angerstein'in fiilleri zikredilebilir. Bu kişilerden, karısı, annesi ve üç çocuğunu Westfield-New Jersey'de 19 Kasım 1971'de öldüren John List, olaydan sonra kaçmış ve 18 sene sonra Virginia'da yakalanarak (1.6.1989) beş defa müebbet hapse mahkum edilmiştir. List hapishanede 2008 yılında zatürreden ölmüştür⁷.

Babası Eugène Polevoi'ye kin duyan Rus asıllı 17 yaşındaki Alexi Polevoi 27.02.1995 tarihinde Louveciennes (Fransa)'de, babası, üvey annesi, büyük annesi ve büyük babasını öldürmüştür. Fiil esnasında aile dostları da kurşunlara hedef olmuştur. 14 Mart 1998'de, 8 yıl hapse mahkum olan Polevoi, 08.07.2000 tarihinde şartla salıverilmiştir⁸.

Alman kireçtaşı madeni müdürü Fritz Angerstein, 30 Kasım-1 Aralık 1924'te (Haiger), işlediği güveni kötüye kullanma suçunun ortaya çıkmaması için karısı, kayınvalidesi ve baldızı ile birlikte evde çalışanları (örneğin, hizmetçi, bahçıvan vs.) öldürmüştür. Kendini de yaralayarak suçu hayali gaspçılara yüklemek isteyen Angerstein, gayesine ulaşamamıştır. Angerstein, 17.11.1925'te Freindiez'de idam edilmiştir⁹.

Halk arasında çılgın olarak nitelendirilen toplu katliam faillerinin, literatürde, genellikle akıl hastası olmadıkları savunulur. Toplu katliam sebebi olarak akut psikoz ve beyin tümörünün mevcudiyetine de çok az rastlanır. Müelliflere göre, karşılaşılan hayal kırıklığı, dışlanma, ayıplanma, başarısızlık (örneğin, işini kaybetme, okuldan atılma), terkedilme (örneğin, eş tarafından), adaletsizlik duygusundan kaynaklanan öfke toplu katliamın nedenlerini oluşturabilir¹⁰.

Bu nedenlerle gerçekleştirilen katliamın gayeleri, aşk, çıkar, terör ve intikamdır. İntikam gayesiyle yapılan toplu katliamlar, bu tür öldürmelerin en geniş kategorisini oluşturmaktadır. Çıkar (örneğin, suçun tanıklarını ortadan kaldırmak, yağma) ve terör gayeli toplu katliamlar yoluyla bazı somut amaçlar elde edildiğinden bu tür öldürmeler araçsal, buna karşılık sevgi ve nefret nedenleriyle gerçekleşen öldürmeler daha çok anlamsaldır.

6 Bu olaylar için bkz. Hubert Gundolf, *Verbrecher von A bis Z*, Hamburg 1966, s. 448, 495.

7 Bkz. John List, wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org> (10.04.2019).

8 Pascal Michel, 40 ans d'affaires criminelles, 1969-2009, 2009, s. 120 vd.

9 Bernd (Hg.) Stiegler, *Tat ohne Täter, Der Mordfall Fritz Angerstein*, Konstanz 2013, s. 13 vd.

10 Hans Joachim Schneider, *Einführung in die Kriminologie*, 3. Auflage, Berlin-New York 1993, s. 95; İçli, s. 206; Yaz, s. 491.

Genellikle akıl hastası olmadıklarını yukarıda belirttiğimiz toplu katliam faillerinin tipik özelliği, bunların kasıtlı ve sakin bir şekilde hareket etmeleridir. Günler öncesinden planlar yapan failer, hedeflenen kitle konusunda oldukça seçici davranırlar. Kendileri için bir anlam ifade eden (örneğin, bir işçinin hedef olarak eski patronunu seçmesi), kendilerine acı çektirdiklerine inandıkları kişileri mağdur olarak seçerler. Bu seçim, sevmedikleri bir gruba aidiyet şeklinde de tezahür edebilir. Diğer bir deyişle, toplu katliam faileri, ya kendilerine sıkıntı verdiğine inandıkları kişileri ya da sevmedikleri bir gruba mensup olanları öldürmek suretiyle fillerini icra ederler.

Seçtikleri mağdurların yaş ve cinsiyetleri, ait oldukları sosyal sınıflar farklı olabilir. Mağdurlar, sınıf, iş arkadaşları, akrabalar veya aile üyeleri¹¹ arasından ya da tümüyle hiç tanınmayan yabancı kişilerden seçilebilir. Örneğin, 20.01.1977'de Almanya'nın Braunschweig kentindeki bir bankanın gar şubesi müdürü Wolfgang Kraemer, eşi Brigitte Kraemer ve üç çocukları (Stefan, Nele, Martin) villalarında boğularak öldürülmüş halde bulunmuşlardır. Hamburg Cezaevinde (Fuhlsbüttel) cezasını çekmekte olan bir mahkumun, bir zamanlar aynı hücrede birlikte kaldığı Macar Ferenc Sos'un kendisine, cezaevinden çıktıktan sonra büyük bir iş çevireceğini, bir banka müdürünü rehin alarak parayı eve getireceğini¹² söylediğini gardiyana ihbarı üzerine, olaydan bir hafta sonra Ferenc Sos yakalanmıştır. 2.2.1978'de başlayan dava, 12.5.1978 tarihinde Sos'un müebbet hapis cezasına mahkum olmasıyla sona ermiştir.

2. Dünya Savaşı sonrasında Almanya'da gerçekleşen menfur olaylardan biri olan Braunschweig cinayeti, hafızalarda uzunca bir süre kalmıştır. Çıkar gayeli katliamın faili Ferenc Sos, 2011 yılının Ağustos ayında Celle Cezaevinde 77 yaşında ölmüştür. Braunschweig olayında fail, aileyi tanımamaktadır. Soygunlardan yüklü bir para elde edemeyeceği kanaatinde olan Sos, hücre arkadaşı ve yakın olduğu bir genel kadına "şimdi bir banka müdüründen para koparacağım" demiştir. Bu düşünceyle hareket eden Sos, cezaevinden 23.12.1976'da tahliyesine müteakip, derhal planını tatbik için çalışmış ve banka müdürü olarak da Wolfgang Kraemer üzerinde karar kılmıştır (Araştırmalarda muhtelif banka müdürlerinin isim ve adreslerinin altlarının kırmızıyla çizildiği bir telefon rehberi de bulunmuştur).

11 Demokratik toplumlarda toplu katliamların neredeyse yarıya yakını, aile katliamları oluşturur. Bkz. Schneider, s. 95.

12 Gerçekten müdürün talimatı üzerine polise haber vermeyen banka çalışanı Kurt Rosenau, 19.1.1977 tarihinde saat 22:30'da fide parasını (165.000 DM) villanın kapısında müdüre teslim ettiğini ifade etmiştir. Adli tabibe göre, cinayetler 20:00-24:00 saatleri arasında işlenmiştir. Braunschweig katliamı hakkında geniş bilgi için bkz. Norddeutscher, Rundfunk, Landesfunkhaus Niedersachsen (Hrsg.), Kathrin Pagendarm, Eckhardt Reimann et al., Hannover, 2006, s. 58 vd.; Gerd Frank, *Totmacher 1*, Arnstadt, 2016, s. 188 vd.

Toplu katliam, her yerde yapılabilir. Nitekim bu nevi öldürmelerin, fast-food restoranlarda, trenlerde, pastanelerde, üniversite kampüslerinde, anfilerde gerçekleştiğine ilişkin örneklere rastlanmaktadır¹³. Birçok kez trenleri raydan çıkarmaya teşebbüs eden Macar Silvester Matuska, 13.09.1931 tarihinde Budapeşte'nin batısında (Bia-torbagy) seyreden bir trene bombalı saldırı düzenlemiştir. 12 vagonluk trenin 6 vagonu 26 metre aşağıda bulunan vadiye düşmüştür. Bu saldırıda 21 kişi hayatını kaybetmiş çok sayıda insan ise ağır yaralanmıştır. 20.10.1931'de tutuklanan Matuska, Viyana Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 6 yıl hapis cezasına mahkum edilmiştir. Duruşmada fiilleri hangi gaye ile gerçekleştirdiği anlaşılabilen Matuska, akli melekeleri teşevvüğe uğramış, fanatik bir dinci intibai uyandırmaya çalışmıştır. Avusturya'da cezasını çeken fail, ölüm cezası infaz edilmemek şartıyla, ölümlerin gerçekleştiği Macaristan'a iade edilmiştir. Bu ülkede hakkında verilen ölüm cezası, müebbet hapis cezasına çevrilmiştir. 2. Dünya Savaşı sonrası, Matuska kayıplara karışmıştır¹⁴.

Son yıllarda görülen okul cinayetlerini toplu katliam olarak nitelendiren bir görüşe¹⁵ ek olarak bazı müellifler¹⁶, aniden, vahşi ve kontrolsüz bir şekilde hareket eden katliamcılarla (Amoktat) okul katliamcılarını (school shooter) birbirinden ayırmaktadır. Onlara göre fiillerini çok önceden planlayan okul katliamcılarını, özenle harekete geçirirler. Hatta katliamdan sonra intiharlarını da planlarlar. Harekete geçmelerinin nedeni, hastalık, isteklerinin reddi, statü kaybı (örneğin okuldan atılma) gibi sebeplerdir. Mobinge uğramayan, hayat standartlarında değişiklik olmayan, parçalanmış ailelerden değil, aksine yükselmeyi hedefleyen, mazbut, orta sınıfa mensup ailelerin çocukları olan bu kimselerin (gençler, reşit olmayanlar) şiddete başvurmaları çevrelerinde çoğu kez şaşkınlık yaratır. Araştırmalar okullarda katliam yapanların, sessiz, sakin, içine kapanık, yalnız yaşayan ve kişilik bozuklukları gösteren (paranoya, özellikle narsizm) kimseler olduğunu ortaya koymuştur. Bu kişiler, başarısızlık karşısında ve baskılara direnme hususunda bir strateji geliştirememişlerdir.

13 Trenlerdeki katliama örnek olarak Bie-Torbagy'de gerçekleşen olay gösterilebilir.

14 Silvester Matuska hakkında bkz. Peter Hiess, Christian Lunzer, *Mord-Express, die grössten Verbrechen in der Geschichte der Eisenbahn*, Wien-München, 2000, s. 208 vd.; Gundolf, s. 321. Trenlerde gerçekleştirilen diğer bir katliam örneğine Federal Almanya'da (Leiferde) rastlanmaktadır. 19.08.1926 tarihinde müzisyen Otto Schlesinger (21) ve Willy Weber soygun ganesiyle Berlin-Köln seferini yapan hızlı trenin raydan çıkmasını sağlamışlardır. Önceden planladıkları bu fiil neticesinde 24 kişi hayatını kaybetmiş, 39 kişi ise yaralanmıştır. 6.9.1926'da yakalanan sanıklar Hildesheim Ağır Ceza Mahkemesi tarafından ölüm cezasına mahkum edilmişlerdir. Af talepleri üzerine cezaları müebbet hapis cezasına dönüştürülmüştür. Bkz. Hiess-Lunzer, s. 193 vd.

15 İçli, s. 207.

16 Frank Neubacher, *Kriminologie*, 3. Auflage, Baden-Baden, 2017, s. 203 vd. ve 204. sayfada zikredilen müellifler.

Okul katliamlarına örnek olarak Columbine High School katliamı (Columbine High School massacre, Denver-Colorado) gösterilebilir¹⁷. 20.04.1999 tarihinde 17 (Dylan Klebold) ve 18 (Eric Harris) yaşlarındaki iki genç, yaklaşık bir saat zarfında 13 öğrenci ve bir öğretmeni öldürdükten, birçok kimseyi yaraldıktan sonra intihar etmişlerdir. Aylar önce okula bombalı bir saldırı planlayan ve fakat kafeteryaya yerleştirdikleri bombanın patlamaması üzerine, planlarını değiştiren bu iki öğrenci, öğretmen ve öğrencilere ateş ederek katliamı gerçekleştirmişlerdir. Bazıları mobinge uğrayan bu öğrencilerin intikam gayesiyle hareket ettiklerini savunurken, soruşturma makamları öğrencilerin tuttıkları günlükleri ve video kayıtlarını göz önüne alarak öğrencilerin her şeyden önce meşhur olma gayesiyle katliamı gerçekleştirdiklerini ileri sürmüşlerdir.

Okul katliamlarıyla ilgili diğer bir örnek de, Federal Almanya'dan verilebilir. Gutenberg Lisesi (Erfurt) öğrencilerinden 19 yaşındaki Robert Steinhäuser, 26.04.2002 tarihinde öğleden önce (10:45), okulda 11 öğretmen, 1 öğretmen stajyeri, 1 sekreter, 2 öğrenci ve 1 polis memurunu öldürdükten sonra intihar etmiştir. Olay takriben 20 dakika sürmüştür. Sağa sola ateş edilerek gerçekleştirilen katliamın nedeni, 2001'de (eylül sonu) birkaç gün okuluna gitmeyen Steinhäuser'in okul idaresine sahte bir rapor sunması ve bu evrakın sahteliğinin anlaşılması üzerine ilgilinin isteği üzerine ailesine haber verilmeden okulla ilişkisinin kesilmesidir. Bazı federal devletlerde olduğu gibi, Thüringen Eyaletinde de, okuldan atılanların mesleki bir gelecekleri bulunmamaktadır. Haksız bir şekilde, okulla ilişkisi kesildiği kanaatinde olan ve üzerindeki ağır baskıya dayanamayan öğrenci katliamı gerçekleştirmiştir¹⁸.

Okul katliamlarının diğer bir örneğini de, yine Federal Almanya'da verebiliriz. 11.3.2009'da, 17 yaşındaki Tim Kretschmer mezun olduğu (2007) Albertville Ortaokulunda (Winnenden, Stuttgart, Baden-Württemberg) babasının tabancasıyla (Beretta) 9 öğrenci ve 3 öğretmeni öldürdükten sonra, olay mahallini terk etmiştir. Polisin takip ettiği fail, okul dışında da 3 kişinin ölümüne sebep olmasına müteakip, intihar etmiştir. Fiilini çok önceden planladığı anlaşılan ve mesleki eğitimi sırasında diğer öğrenciler tarafından mobinge maruz kaldığı ve psikolojik tedavi gördüğü iddia edilen failin, hangi gerekçeyle üç buçuk saat süren katliamı gerçekleştirdiği anlaşılamamıştır. Ateşli silahlar kanununa göre, kasada muhafaza edilmesi gerektiği halde, yatak odasında bırakılan silah ve kurşunlardan dolayı failin babası, 15 adam öldürme, 13 yaralama ve ateşli silahlar kanununa muhalefetten hapis cezasına (önce 1 yıl 9 ay, sonra

17 Columbine High School katliamı için bkz. wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org> (10.04.2019).

18 Robert Steinhäuser için bkz. wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org> (10.04.2019); Neubacher, s. 203.

1 yıl 6 ay) mahkum olmuş ve fakat cezası ertelenmiştir. Kretschmer'in babası hukuk mahkemesi tarafından tazminata da mahkum edilmiştir¹⁹.

Genellikle katliam failleri kendilerini suçlu olarak değil, yasalara uygun hareket eden kimseler olarak görürler. Kanaatlerince katliam, onlara acı veren, tehdit eden durumlara karşı bir cevap niteliği taşımaktadır. Cevap verme duygusuyla hareket ettiklerinden kendilerini mazur, suçlu olarak değerlendirmezler²⁰.

II. Çılgın Cinayet (Dürtü ile Öldürmeler, Spree Murder, Der Spree-Mord, Tueur à la Chaine)

Çoklu öldürmelerin başka bir türünü teşkil eden çılgınca cinayet (spree murder, der Spree-Mord, tueur à la chaine), birden fazla mağdurun “farklı yerlerde”, olaylar arasında duygusal soğuma süreci olmadan, birkaç saat, gün ve hatta haftalık zaman zarfında öldürülmesidir. Öldürülen mağdurların kimlikleri önemli değildir. Bunlar aile fertleri de olabilir. Mağdurlar, farklı yerlerde, sırf o yerlerde bulunmaları sebebiyle tesadüfen de öldürülebilir. Hızla bir mağdurdan diğerine geçen çılgın cinayet failleri, aynen toplu katliam failleri gibi, cürmi faaliyetlerini gizlemek ve yakalanmamak için herhangi bir gayret sarf etmezler. Olay sonrası genellikle suç mahallini terk etmeyen bu nevi katiller, yakalandıkları zaman şoka girmiş (örneğin, hafıza kaybı) haldedirler. Bu tür cinayetlerden, genellikle kamunun, olay tamamlandıktan örneğin, fail öldürüldükten, intihar ettikten veya polis tarafından yakalandıktan sonra haberi olur. Umumiyetle bu kategori kapsamına dahil edilen kimselerin toplulma problemleri bulunmaktadır. Bir anlık dürtüyle harekete geçen bu kimseler, genellikle kendilerine sıkıntı verdiklerine inandıkları şahıslara zarar vermekle fiillerine başlarlar. Bazen sevmedikleri bir gruba mensup kişileri de seçebilirler. Daha sonra yukarıda da belirtildiği gibi, farklı yerlerde tesadüfen karşılaştıkları tanıdık veya tanımadıkları mağdurları çeşitli nedenlerde veya sebepsiz öldürmek-

19 Kretschmer'in fiili Murderpedia'da “Masshomicide-School shooting” olarak nitelendirilmiştir. Neubacher, s. 203; Okul katliamları (Mass murderer School shooting) en çok ABD'de gerçekleşmiştir. Örneğin, 18.5.1927 Bath consolidated School (Michigan), fail Andrew Kehoe (çiftçi, 55), bombalı saldırı, 45 ölü, intihar; 16.4.2007, Blacksburg (Virginia), fail Cho Seung Hui (Güney Kore, 23), üniversiteye saldırı, 33 ölü, intihar; 14.12.2012, Sandy Hook School (İlkokul-Newtown, Connecticut), fail Adam Lonza (20), silahlı saldırı, 28 ölü, intihar; 14.2.2018 Parkland (Florida), fail Nikolas Cruz (19), silahlı saldırı, 17 ölü; 18.5.2018 Santa Fe (Texas), fail Dimitrios Pagourtzis (17), silahlı saldırı, 10 ölü, intihardan korkar. Bu tür katliamlara Finlandiya (örneğin, 23.09.2008, Kauhajoki-Seinäjoki Üniversitesi, fail Matti Juhani Saari (22), silahlı saldırı, 10 ölü, intihar; 07.11.2007 Jokela High School (Tausula), fail Pekka Eric Auvinen (18), silahlı saldırı, 9 ölü, intihar) ve Kanada'da da (6.12.1989 Montreal Politeknik Okulu, fail Marc Lépine (25), silahlı saldırı, Lépine feministlerin hayatını kararttığından bahisle 20 dakikada 14 kadını öldürdükten sonra intihar etmiştir) rastlanmaktadır.

20 İçli, s. 207; Yaz, s. 492.

ten çekinmezler. Silahlara karşı ilgi duyan ve genelde ateşli silah bulunduran bu kimseler, olayları bu tür silahlarla gerçekleştirirler²¹.

Çılgın cinayetlere örnek olarak, aile fertlerine fiziksel saldırı da dahil olmak üzere kötü muamelede bulunan, haftalardır bulunduğu köyde (Luxiol) kimseyle konuşmayan, depresyonda bulunması dolayısıyla doktor kontrolü altında tutulan Fransız çiftçi, bekar Christian Dornier'nin (31) (Luxiol-Baume- Les Dames-Doubs) 12.7.1989'da gerçekleştirdiği zincirleme öldürmeler verilebilir. Aile işletmesinin kendisine devredilmemesi üzerine aniden hiddete kapılan fail, av tüfeğiyle annesi, kız kardeşi, bir çiftlik çalışanını öldürdükten ve babasını yaraladıktan sonra aracıyla çiftliği terk eder. Yolda yaşlı genç fark yaratmadan önüne çıkan herkese ateş açan Dorniel, aralarında beş yaşındaki bir çocuğun da bulunduğu on bir kişiyi öldürdükten ve sekiz kişiyi de yaraladıktan sonra, karnından vurulmak suretiyle yaralı olarak ele geçirilir. Yakalandığı sırada hafıza kaybına uğradığı tespit edilir. On dört kişinin hayatını kaybettiği olay, toplam olarak otuz beş dakika sürmüştür. Mağdur ailelerin dava açılmasını ve mahkûmiyetini istemelerine rağmen, akıl hastası olduğu belirlenen ve hakkında kovuşturmayaya yer olmadığı (takipsizlik kararı) verilen Dornier, yüksek güvenlikli Sarreguemines (Maselle) akıl hastanesine yatırılmıştır. Bazı gizli kaynaklara göre, Dornier 2014 yılında akıl hastanesinde ölmüştür²².

Zaman süreci bakımından yukarıdaki örnekten farklılık arz eden bir çılgın cinayet olayına da Fransa'da rastlanır. Boşanmış bir anne-babanın çocuğu olan ve annesi tarafından hakaret ve bazen fiziki saldırıya uğrayan meslek lisesi öğrencisi 16 yaşındaki Eric Borel cinayetlerini 23-24.9.1995'te gerçekleştirmiştir (Cuers, Provence-Alpes-Cate d'Azur). Evinde üvey babası ve üvey erkek kardeşini (takriben saat 18:00) öldürdükten sonra annesinin de gelmesini iki saat bekleyen Borel, onu da öldürmüştür (23.9.1995). İşlediği bu cinayetlerden sonra evini terk eden Borel, geceyi yolda geçirmiştir. 24.9.1995 sabahı (7:15) cinayetlerine devam eden çılgın katil, polis gelmesine kadar (kırk beş dakika) geçen süre zarfında 12 kişiyi (bu kişilerden sadece birini tanımaktadır) daha öldürdükten sonra intihar etmiştir. Verilen bu örnekte, ilk cinayet ile failin kendini öldürmesi arasında oniki saatten fazla bir zaman aralığı bulunmaktadır²³.

Çılgın cinayetin diğer bir örneğine yine Fransa'da rastlanır. 29.10.2001 tarihinde, yakınları ve meslektaşları tarafından asosyal, içine kapanık, sakın ve sessiz bir kimse olarak nitelendirilen demiryolu çalışanı Jean-Pierre Roux-

21 İçli, s. 209; Yaz, s. 492-493; Kaygısız, s. 6.

22 Michel, Pascal, s. 81-83; Solène Haddad, 50 Affaires Criminelles qui ont marqué la France, City Editions 2013, s. 84 vd.

23 Eric Borel hakkında bkz. wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org> (10.04.2019); Haddad, s. 136 vd.

Durraffourt (44), Tours kentinde bir saat boyunca terör estirmiştir. Ateşli silahlara meraklı ve atış kulübü üyesi olan Durraffourt, muntazaman haftada iki kez atış talimleri yapmaktadır. Antrenman süresince yaklaşık yüz fişek harcayan Durraffourt, elli metreden uzakta bulunan küçük hedefleri de vurabilmektedir. Olay tarihinin sabahında (9:30) civarı oğluyla tartışan çılgın katil, tüfeğini kaptığı gibi arabasına atlayarak kent merkezine gitmiştir. Göz yerleri açık, yüzünü örten kukuletasını taktıktan sonra arabalara, mağazalara ve önüne çıkan herkese ateş etmeye başlamıştır. Fiili sonucu Durraffourt, dört kişiyi öldürmüş ve yedi kişiyi de yaralamıştır. Yaralananlardan üçü polis ve biri jandarmadır. Tanıkların ifadelerine göre fail, hedefe her isabet kaydettiğinde sevinçten havalara uçmaktadır. Katil, polis tarafından göğüs boşluğundan vurulmak suretiyle yaralı halde ele geçirilmiştir. Boşandığı karısı ve çocukları tarafından cinayetleri olaydan çok önceden planladığı iddia edilen Durraffourt'un, yargılanmasına 16.3.2005 tarihinde başlanmıştır. Fail duruşma sırasında, olay günü ne yaptığını hatırlamadığını, hafıza kaybına uğradığını, Oussama ben Laden'e sempati duyduğunu, olay sırasında Amerikalıların Afganistan'ı bombalamaları üzerine dünya kamuoyunun dikkatini Afgan çocukları üzerine çekmek ve onlara yardım için Kaboul'e bir uçak gönderilmesi gayesiyle harekete geçtiğini, duyduğu seslerin kendisine katliam yapmasını emrettiklerini, işlediği cinayetlerden pişman olduğunu ileri sürmüştür. Duruşma sırasında işlediği fiillerden ziyade kendi durumuyla ilgilenen katil, vurulması sırasında üç kilo kan kaybettiğini, cezaevinde açlık grevi yaparken de 20 kilo zayıfladığını ifade etmiştir. Duruşmaya bilirkişi olarak çağrılan üç psikiyatrist, katilin akli melaiyelerinde bir bozukluk olmadığını, amnesiye uğradığı numarası yaptığını, megaloman ve gelişmiş bir kişiliğe sahip olduğunu, tekerrüre yönelik tehlikeli hal gösterdiğini belirtmişlerdir. Avukatlarının Durraffourt'un olaylar sırasında temyiz gücünün azaldığı şeklindeki savunmalarına değer vermeyen mahkeme, savcının (Jean-Michel Cailliau) talebi doğrultusunda faili, müebbet hapse mahkûm etmiştir²⁴.

Fransa'da gerçekleşen bu üç çılgın cinayet fiili (Dornier, Borel, Durraffourt) bazı ortak noktalar göstermektedir:

► Katillerin olay öncesi ruhi durumları bozuktur. Gerçekten Dornier depresyonda olması dolayısıyla doktor kontrolü altındadır. Erich Borel, annesi tarafından devamlı hakarete ve bazen de fiziki saldırıya maruz kalmaktadır. Sergilediği ruhi davranışları nedeniyle boşandığı karısı tarafından psikiyatriste yönlendirilen Durraffourt ise, dokuz seans sonunda doktora gitmeyi kendi arzusuyla bırakmıştır.

24 Wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org>; Haddad, s. 176 vd; Sieklucki, Jean-Michel, les criminels vont-ils tous en enfer?, Quarante ans de cour d'assises, Anovi, 2014, s. 159-166.

- ▶ Failler, ateşli silahlara ve onları kullanmaya ilgi duymaktadır.
- ▶ Bu faillerden ikisi (Dornier ve Borel) kendilerine kötülük yaptıklarına inandıkları kimseleri (anne, üvey baba, öz baba, kardeş) öldürmekle cinayetlerine başlamışlardır. Durraffourt ise, çocuklarının evden kaçması üzerine aile fertlerine kötülük yapmaya imkan bulamamıştır.
- ▶ Failler olaylar arasında duygusal soğuma süreci olmadan, çılgınlıklarına devam etmişlerdir.
- ▶ Ailelerine karşı işledikleri fiiller dışında, failler tarafından tanınmayan farklı kişiler, farklı yerlerde, sırf o mahalde tesadüfen bulunmaları nedeniyle öldürülmüş veya yaralanmışlardır. Ancak faillerden Erich Borel, aile fertlerini öldürdükten ve olay mahallini terk ettikten sonra, fiiline iştirak etmesi için ikna etmeye çabaladığı ve fakat muvaffak olamadığı en yakın arkadaşı Allan Guillemette'i onun evinin bahçesinde öldürmüştür. Daha sonra başka bir yerde (Cuers) fiiline devam etmiştir.
- ▶ Farklı yerlerde gerçekleştirilen fiiller arasındaki zaman aralığı kısadır (35 dakika – 1 saat). Ancak yine Eric Borel olayında ilk cinayet ile failin kendini öldürmesi arasında 12 saatten fazla bir zaman aralığı bulunmaktadır.
- ▶ Çılgın cinayet failleri olay mahallini terk etmek için bir gayret sarf etmişlerdir. Cinayetlerini işledikleri yerlerde ya intihar etmiş (Borel) veya vurularak yakalanmışlardır (Dornier, Durraffourt).
- ▶ Failler, genellikle, olayı daha önceden planlamışlardır. Ancak olayın gerçekleşeceği zaman ve yer planlamalarına dahil değildir. Gerçekten boşanan karısı ve çocukları Durraffourt'un çılgın cinayetleri önceden planladığını ileri sürerken, Borel olayında failin arkadaşlarından biri failin, olaydan bir hafta önce kendisine iki veya üç kişiyi öldürdükten sonra intihar edeceğini kendisine söylediğini ifade etmiştir.
- ▶ Katiller fiillerini halka açık yerlerde işlemişlerdir.

Ülkemizde çılgın cinayet katillerine örnek olarak medya tarafından “otoban katilleri”²⁵ diye isimlendirilen Y.B. (29) ve M.K.’ın (24) fiillerini (20.10.2006-23.10.2006) gösterebiliriz²⁶. Uyuşturucu kullanan ve kollarında ve vücutlarının değişik yerlerinde kesik (jilet) izleri bulunan bu iki şahıs sabıkalıdır (adam öldürme, yaralama vs.). Fiillerine 20.10.2006’da Bursa-Yalova karayolu üzerinde başlayan ve 23.10.2006’da iki kişiyi öldürdükten (Gölbasi-Ankara) sonra

25 Aksi düşüncüyü savunan Kaygısız’a göre “zanlıların hareketleri seri katil literatürüne uymaktadır” bkz. Kaygısız, s. 178.

26 Yaz, s. 493; Arkin Gelişin, *Seri Katiller Tarihi, İnsan Avucularının Peşinde*, Ankara, 2015, s. 19-20.

yakalanan (Ankara-İstanbul karayolunda Çamlıdere Gişesi yakınlarında), her iki fail, yakalandıkları ana kadar toplam olarak 7 kişiyi öldürmüş, iki kişiyi de öldürmek kastıyla yaralamışlardır. İlk cinayetlerinden yakalanmalarına kadar geçen 53 saat zarfında toplam olarak 1944 kilometre yol kateden failler, fiillerini 6 farklı şehirde gerçekleştirmişlerdir. Fiiller arasında duygusal sakinleşme süreci bulunmamaktadır. Kurbanlarını rastgele seçen ve cinayet, yaralama, gasp ve hürriyeti tahdit suçlarını birkaç gün içinde gerçekleştiren failler, fiillerini pompalı tüfek ve kurusıkıdan bozma bilye atar tabanca ile işlemişlerdir. İşledikleri cinayetlerden sonra kaçarken Sivil Jandarma İstihbarat Teşkilatı (JİT) timinin aracını gasp etmeye ve tim mensuplarını öldürmeye teşebbüs ederken pompalı tüfeğin tutukluk yapması sonucu, tim tarafından etkisiz hale getirilmişlerdir. Yakalanmaları tesadüfidir. Yakalandıkları sırada uyuşturucunun etkisi altında bulunan faillerden, değişik kentlerde yapılan yargılama sonucunda (2007-2011) her biri toplam 5 kez ağırlaştırılmış müebbet hapse (Y.B.: 5 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis, 40 yıl 6 ay hapis; M.K.: 5 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis, 55 yıl 6 ay hapis) mahkûm olmuşlardır²⁷.

III. Seri Cinayet (Serial Murder, der Serien Mord, Tueur-Tueues à la chaine)

A. Genel Bilgiler

“Seri katil” konusunun bilimsel araştırılması cinai bilimlerin nispeten yeni bir dalını oluşturmaktadır. Kavram, 1970’li yıllarda Amerika Birleşik Devletleri’nde örneğin Ed Gein²⁸ John Wayne Gacy gibi kişilerin eylemlerinin kamuoyunu meşgul etmesiyle kullanılmıştır. 1972’de FBI Quantico, Virginia Eyaleti’nde, Davranış Bilimi Birimi (Behavioral Science Unit) kurarak sistematik bir biçimde suçlu metotları üzerinde çalışılmasını sağlamıştır²⁹.

Kriminologların ortak görüşüne göre, seri cinayet, üç veya daha çok kişinin³⁰ geniş bir zaman dilimi içinde öldürülmesidir. Bu şekil bir öldürme fiilini gerçekleştirene “seri katil” (serial killer, tueur en série) denir. Yukarıda da belirtildiği gibi çoklu öldürmeler (Multicide, multiplen Tötens), katliam (Mass

27 Geniş bilgi için bkz. Kaygısız, s. 172 vd.

28 Annesinin baskısı altında büyüyen ve küçük yaşından itibaren kız gibi büyütülen Ed Gein(1906-1984), şizofren ve eşcinsel bir kişidir. Küçüklüğünden beri annesinden yoğun şiddet gören seri katil Ed Gein, akli dengesi yerinde olmadığından yakalandıktan sonra hayatının geri kalan kısmını ıslah evlerinde geçirmek zorunda kalmıştır. Ed Gein hakkında geniş bilgi için bkz. Harry Lieber, Heidi Stock, Louis Paul, *Serienmörder, Bestien in Menschengestalt*, München, 2000, s. 96-113.

29 Neubacher, *Serienmörder*, s. 43.

30 Kaygısız’a göre, son zamanlarda Avrupa ülkelerinde en az iki cinayetten bahsedilmeye başlanmıştır. Bkz. Kaygısız, s. 10, dn. 7.

murder, Massenmord), çılgın cinayet (Spree Murder, der Spree-Mord) ve seri cinayet (Serial Murder, der Serienmord) olmak üzere üç kategoriye ayrılır. Bu üç kategori cinayeti birbirinden ayıran temel özellik, öldürmelerin içinde yer aldığı zaman ve mekandır. Nitekim katliam birçok kişinin, tek bir yerde, dakikalar veya saatler içinde öldürülmesidir. Diğer bir anlatımla katliam, çok sayıda mağdurun aynı yerde ve kısa bir zaman sürecinde öldürülmesidir. Çılgın cinayet, birden fazla mağdurun, farklı yerlerde birkaç saat, gün ve hatta haftalık zaman süreci içinde, aynen katliamda olduğu gibi, olaylar arasında duygusal soğuma süreci olmadan öldürülmeleridir. Kısaca çılgın cinayet, kısa bir zaman zarfında (birkaç saat, gün ve hatta hafta) ve çeşitli yerlerde gerçekleştirilen çoklu öldürmedir. Seri cinayet ise en az üç kişinin, çeşitli yerlerde, aralarında duygusal soğuma süreci girecek bir şekilde çeşitli zamanlarda (seriyi oluşturan cinayetler arasındaki zaman, günler, haftalar, aylar hatta yıllar boyu sürebilir) öldürülmesidir. Ancak literatürde “seri katil” sözcüğünün çeşitli tanımlarına da rastlandığı unutulmamalıdır.

Aşağıda seri katillerin özelliklerini, tipolojilerini ve seri katilliğin nedenlerini örneklerle açıklayacağız.

Literatürde, ABD’de, tüm adam öldürmelerin %1’lik bir kısmını oluşturan seri cinayetleri işleyenlerin özellikleriyle ilgili bir görüş birliğine varılamamıştır. Bununla beraber araştırmacılar, seri katillerin ortak özellikleriyle ilgili olarak çeşitli belirlemelerde bulunmuşlardır: Genellikle seri katiller, insanlar bakımından önem arz eden çocukluk dönemlerinde, kendileriyle ilgilenilmediğinden, okul ve çevresinde sosyal etkinliklerden uzak bir şekilde içlerine kapanık, yalnız büyümüşlerdir. Düşük sosyal statüdeki ailelere mensup olan bu çocuklar aile içi veya dışı şiddet -özellikle anne ile baskılayıcı ilişki- ve cinsel istismara yüksek oranda muhatap olmuşlardır. Böyle bir ortamda yetişen bu nevi çocuklar agresif ve bunu yansıtan bir kişiliğe sahiptirler. Akıl hastalığı, nörolojik problemler de seri cinayetlerin nedenleri arasında görülmektedir.

Araştırmalar seri katillerin çocukluk döneminde, başka çocuklara veya yakınlarına (örneğin, kardeşlerine) karşı şiddete başvurduklarını, hayvanlara işkence ettiklerini veya yangın çıkarttıklarını ortaya koymuştur. Ergenlik döneminde yaşadıkları cinsel başarısızlık, seksüel sapkınlıklar, karşı cinsle ilişkilerinin problemliliğini ve dolayısıyla şiddete başvurma ve sadizm gibi yöntemlerin tatbiki sonucunu doğurmuştur. Dışlanmış ve aşağılık duygusuna sahip, düzenli bir işleri bulunmayan, genellikle silik ve ezik insanlar olan seri katiller, FBI’nin kriterlerinden birine göre, işledikleri en az iki cinayeti, aynı yöntem, silah ve benzer törenle gerçekleştirmişlerdir. Kurbanlarını çoğunlukla tanımadıkları kişiler arasından seçen seri katiller (FBI’ya göre, failin seri

katil sayılabilmesi için aranan kriterlerden bir diğerini, kurbanların tanınmaması teşkil eder), fiilleri arasında az veya çok bir zaman aralığı bırakmışlardır (birkaç gün, birkaç hafta, ay, yıl). Ara verme zamanı sakinleşme dönemidir. Bu dönemde katiller, cinayetlerinin hafızalarından silinmemesi gayesiyle, mağdurlardan aldıkları eşya veya organı (ganimetleri) kullanırlar. Sakinleşme dönemi, failerin durmalarını sağlayabilir. Ancak genellikle etkisiz hale getirilinceye kadar katiller cinayetlerine devam ederler³¹. Ortalama zekânın üstünde zekâyâ sahip olan seri katiller bulunduğu gibi, ortalama ya da ortalamanın altında zekâyâ sahip olanlar da vardır. Bu konuya organize ve organize olmayan seri katiller bahsinde değineceğiz.

Yukarıda belirtilenleri örneklerle açıklayalım:

18.12.1948'de doğan (Burbank, Kaliforniya) ve "Santa Cruz" canavarı diye isimlendirilen Edmund Emil Kemper, çocukluğunda kendisinden beş yaş büyük ablası ve ruhsal sorunları olan annesi tarafından sözlü ve fiziki şiddete maruz kalmıştır. Ablasıyla ilişkilerini her zaman gergin olarak tanımlayan Kemper'in ifadesine göre, ablası kendisini dört yaşındayken çok hızlı seyreden trene, bir sene sonra da boyunu geçen derin bir havuza itmiştir. Her iki olayda da Kemper, hayatta kalmayı başarmıştır. İkinci Dünya Savaşı'na özel kuvvetler safında katılan ve daha sonra tahsiline devam etmeyerek elektrikçi olan babasını, Kemper'in ifadesine göre annesi "hiçbir işe yaramaz adam" olarak nitelemektedir. Çocukların eğitimi konusunda da anlayamayan çift, Kemper 9 yaşındayken ayrı yaşamaya başlamışlardır. Dokuz-on yaşlarından itibaren Kemper, çevresindeki hayvanlara işkence etmeyi, onların kafalarını kesmeyi adet haline getirmiştir. Kemper kendi kendisini de gömmüştür. Sadist davranışlarının keşfedilmesi üzerine büyükanne ve babasının (baba tarafı) yanına gönderilmiştir. Onlar, çevresiyle ilişki kuramayan Kemper'i okula yazdırmışlardır. Zekâ derecesi normalin üstünde (140'ın üstünde IQ), boyu 2.06 cm, kilosuna 136 kg olan Kemper, 27.08.1964'te annesine benzettiği ve hiç hoşlanmadığı büyükannesini öldürdükten sonra, karısının cesedini görmemesi için büyükbabasını da tüfekle öldürmüştür. Annesinin tavsiyesi üzerine teslim olan fail, 1964-1969 yılları arasında Kaliforniya Devlet Hastanesi Psikiyatri Bölümü'ne (Atascadero) şizofren-paranoyak teşhisiyle yatırılmıştır. Yasal olarak akıl hastası olan ve 1969'da hastaneden taburcu edilen fail, psikiyatristlerin babasının yanında kalmasının yerinde olacağı düşüncelerine karşı, babasının adresinin tespit edilememesi dolayısıyla gençlik idaresi tarafından annesinin yanına yerleştirilmesi kararı alınmıştır (Santa Cruz yakınlarında aptos). İş dolayısıyla zamanının büyük bir kısmını otoyollarda geçiren ve bu yolların neresinde ve hangi

31 İçli, s. 209; Yaz, s. 494 vd.; Kaygısız, s. 10 vd.

zamanda otostopçuların bulunduğunu gayet iyi bilen seri katil, cinayetlerine 7.5.1972’de otostop yapan 2 kadını öldürmekle başlamıştır. Kemper, otostop yapan toplam 6 genç kadını öldürmüştür. Otostop yapan kadınların kendisinden şüphe etmemelerini sağlamak amacıyla annesinden aldığı Santa Cruz Üniversitesi’nin stickerlerini arabasına yapıştırılmıştır. Cinayetleri arasında (7.5.1972, 2 ölü-14.9.1972-8.1.1973-5.2.1973, 2 ölü) haftalar ve aylar geçmiştir. Bu zaman fasılasını fail, pişmanlık, korku ve her gün yeni kurbanlar bulmak amacıyla hareket etmemesi nedenleriyle izah etmiştir. Cinayetlerin şekli, yeri, seri katil tarafından, çok önceden planlanmıştır. Kana ihtiyaç duyduğu zaman, cinayetleri işlemiştir. Kemper, kurbanlarını öldürdükten ve başlarını kestikten sonra, cansız bedenleri üzerinde cinsel davranışlarda bulunan nekrofil (ölü sevici) hastasıdır. Cinayetlerine müteakip kurbanlarının fotoğraflarını çeken, kesilen başları bir ganimet olarak muhafaza eden Kemper, bu suretle fantezilerini tatmin etmiştir. Kadınların kendisiyle ilişkilerinde mesafeli olduklarını ifade eden fail, öldükleri zaman sadece kendisine ait olduklarını belirtmiştir. Kemper’e ve genellikle seri katillere göre, kurbanlar birer nesneden başka bir şey değildir. 21.4.1973’te seri katil Kemper, kendisine yapılan bütün kötülüklerin kaynağı olduğuna inandığı annesini ve ertesi gün annesinin bir hanım arkadaşını da öldürmüştür³². Kendi ifadesine göre, daha fazla insanı öldürmemek gayesiyle 23.4.1973’te polise teslim olmuştur. Yargılanmasına 15.10.1973’te başlanan Kemper, 14.11.1973’te, o tarihte Kaliforniya’da idam cezası olmadığından³³ 8 kez müebbet hapis cezasına mahkûm olmuştur.

Yukarıda zekâ seviyesinin normalin üstünde olduğunu belirttiğimiz Kemper, cinayetlerini planlı bir şekilde gerçekleştirmiştir. Gerçekten cinayetlerinde kullandığı arabasını, polis arabasına benzetmeye çalışmış, otostop yapan kadınların kaçmalarını önlemek için oturduğu yerden kurbanın kapısını kapayan tek merkezden işleyen bir kilit sistemi gerçekleştirmiştir. Bunun delili sağ kapıdaki tırnak izleridir. Cinayetleri sonrasında kurbanlarının teşhis edilmelerini engellemek amacıyla dişlerini sökmüştür. Katil cinayetlerini devamlı tartıştığı annesiyle özdeşleştirdiği kadınlar üzerinde gerçekleştirmiştir. Annesi kendisine devamlı bir şekilde “akıllı, eğitilmiş güzel kızlar, senin gibi acınacak bir kimseyi ne yapsınlar” dediğinden, sadece bu kriterlere uygun kızları kurban olarak seçmiştir. Bu kadınların seçimi konusunda Kemper, onlara soracağı soruları (babalarının mesleği, oturdukları yer, evlerinin şekli, üniversitenin hangi fakültesinde tahsil ettikleri vs.) önceden bir liste halinde hazırlamıştır. Gerçekten Kemper, arabasına aldığı 300-400 kadından sadece annesinin be-

32 Kemper, annesini öldürdükten sonra, kafasını kesip hedef tahtası gibi kullanır.

33 Kaliforniya’da idam cezasına 1974 yılının başından itibaren yer verilmiştir.

lirttiği kriterlere uyan 6 kadını öldürmüş, diğerlerini serbest bırakmıştır³⁴.

Seri katillere ilişkin diğer bir örnek, John Wayne Gacy'nin cinayetlerinden verilebilir. 17.3.1942'de Şikago'da (İllinois) dünyaya gelen "katil palyaço" (le clown tueur) lakaplı John Wayne Gacy, göçmen bir işçi ailenin (Polonyalı baba, Danimarkalı anne) üç çocuğundan birisidir. Gacy, küçükken alkolik ve şizofreni hastası babasının sözlü ve fiziki şiddetine diğer aile fertleri gibi maruz kalmıştır. Dokuz yaşında ailesinin bir tanıdığı tarafından uğradığı cinsel istismarı çevresine açıklayamamıştır. On yedi yaşında gittiği Las Vegas'ta bir cenaze levazımatçısında kapıcılık yaparken gördüğü cesetlerden etkilenmiştir. Boş zamanlarını da cesetlerin yanında geçiren Gacy, patronunun bir cesedi çıplak halde bulması üzerine, hakkında nekrofiliden ihbarda bulunacağı endişesiyle iş yerini terk ederek evine (Şikago) dönmüştür. İki çocuk babası olan Gacy³⁵, bir taraftan kurduğu inşaat firmasının sahibi, giydiği palyaço kıyafetleriyle bizzat organize ettiği sokak partilerinde insanları ve hastanelerde çocukları eğlendiren kişi, Demokratik Parti bölge sorumlusu olarak Amerikalıların eski başkanlarından Carter'in eşiyle birlikte fotoğraf çektiren biri, kısacası toplumda saygıdeğer bir kişi olarak tanınırken, diğer taraftan homoseksüel, sadist bir seri katil olarak cinayetleri işlemiştir. Gacy'nin kurbanları genellikle Şikago sokaklarında müşteri arayan 15-20 yaşları arasındaki erkek fahişelerdi. 11.12.1978'de eczanede çalışan 15 yaşındaki bir erkek çocuğu (Robert Piest) kayıplara karışmıştır. Annesinin polise, oğlunun bir inşaat firmasının sahibiyile buluşacağını ve bu kişinin (Gacy) çocuğuna daha yüksek bir maaş vereceğini teklif ettiğini söylemesi üzerine polis Gacy'i hemen takibe almıştır³⁶. Piest'in annesinin ifadesi Gacy'nin evinin aranmasına yetmemiştir. Gacy'nin geçmişini araştıran soruşturmacılar, adı geçen on sene önce Iowa'da bir genci cinsel istismar fiilinden 10 yıl hapis cezasına mahkûm olduğunu (7.11.1968) tespit etmişlerdir. Bu fiili nedeniyle Gacy, 18 ay cezaevinde kaldıktan sonra; iyi hali nedeniyle tahliye edilmiştir. Bu bilgiye dayanarak mahkemeden iki kez arama kararı alan Şikago polisi, araştırmalarını evden pis koku gelmesi üzerine daha

34 Edmund Emil Kemper hakkında bkz. Peter Murakami, Julia Murakami, *Lexikon der Serienmörder, 450 Fallstudien einer pathologischen Tötungsart*, 8. Auflage, München 2002, s. 368 vd.; Bourgoïn, Stéphane, *Le livre noir des Serial killers, Dans la tête des tueurs en série*, Nord Compo à Villeneuve-D'aseq, 2015, s. 643 vd.

35 Her iki karısı ve çocukları Gacy'i cinsel sapkınlıkları nedeniyle terk etmişlerdir (1969 ve 1976).

36 Piest'in kaybolması olayında polisin süratli bir şekilde hareket etmesinin nedeni, Şikago Cinayet Masası Şefi Joe Kozenczack'ın oğlunun sınıf arkadaşı olan Robert Piest'i şahsen tanımasıdır. Yoksa polis genellikle kayıp olaylarında süratli davranmamaktadır. Bunu nedeni ise, her yıl Şikago ve çevresinde yaklaşık 20.000 kişi hakkında kayıp ihbarının yapılması ve bunlardan yine yaklaşık 19.000 kişinin birkaç saat veya birkaç gün içinde ortaya çıkmasıdır. Bkz. Robert K. Ressler, Tom Shachtman, *Ich jagte Hannibal Lecter, Die Geschichte des Agenten der 20 Jahre lang Serienmörder zur Strecke brachte*, München, 1993, s. 265.

da derinleştirmiştir. Bu pis kokuları çok önceden eve gelen misafirler de fark etmişler, nedenini kanalizasyon borularının tıkanmasına yormuşlardır. Araştırmalar neticesinde evin altında ve arsada çoğu çürümüş 29 cesede, nehre atılmış (Des Plaines) 4 cesede, toplam olarak 33 cesede rastlanmıştır. Böylece Gacy, ilk cinayetini işlediği 1.1.1972'den tutuklandığı 21.12.1978 tarihine kadar, 33 cinayet işlemiştir. Kurbanlarının bir kısmı da kendi firmasından tanıdığı genç erkeklerdir. Öldürme metodu, failin itiraflarına göre hemen hemen aynıdır: Yüksek bir zekâyâ sahip olan Gacy, maddi menfaat karşılığı kurbanlarını firmasından veya erkek fahişelerin çoğunlukla buldukları çerçeveden genellikle seyahat etmekte olanlardan seçmiştir. Evine davet ettiği, alkol veya uyuşturucu vererek direnme güçlerini zayıflattığı bu kişilere, daha sonra eşcinsel ilişkiler konulu pornografik filmler seyrettirmiştir. Kurbanlarına palyaçuluk yaparken kullandığı hileli kelepçe takacağını ve bundan kurtulmanın bir yolu olduğunu söyleyen Gacy, hakikatte gerçek kelepçe kullanarak onları etkisiz bir hale getirmiştir. Bu durumdaki kurbanlarına işkence eden, cinsel saldırıda bulunan, diğer bir ifadeyle, savunmasız bu insanlarla kedi fare gibi oynayan ve bundan da büyük bir zevk alan sadist katil, daha sonra boyunlarına geçirdiği ipe onları boğarak öldürmüştür. Öldürdüğü her mağdurdan bir şeyler alkokyan (ganimet) katil, kurbanlarını “hiçbir işe yaramayan küçük sapıklar” olarak nitelemiştir. Gacy'nin yargılanmasına 6.2.1980'de başlanmıştır. Yargılama sırasında avukatları şizofren hastası, alkol ve valium müptelası olan Gacy'de, bir kişilik bölünmesi bulunduğunu, John ve Jack'in birbirine zıt iki şahsiyet bulunduğunu, sapık cinayetleri John Gacy'nin değil, Jack Handley'in³⁷ işlediğini, Gacy'nin akıl hastası olması dolayısıyla cezai sorumluluğunun bulunmadığını, olayların seksüel asfiksi sırasında kazayla gerçekleştirdiğini ileri sürmüşlerdir. Bu düşünceleri reddeden mahkeme Gacy'i 13.3.1980'de 12 kez ölüm ve 21 kez müebbet hapis cezasına mahkûm etmiştir. Gacy karardan sonra, cesetlerin bulunduğu sırada, o evde yaşamadığını ve dolayısıyla cinayetleri işlemediğini iddia etmişse de, bu iddiası nazarı itibare alınmayarak ölüm cezası 10.5.1994'te öldürücü iğne ile infaz edilmiştir. Öldükten sonra incelenen beyin ve kafatasında bir özelliğe rastlanmamıştır³⁸.

Seri katil Gacy'nin özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

- ▶ Küçüklüğünde fiziki şiddete ve cinsel istismara maruz kalmıştır.
- ▶ Yine çocukluğunda babası tarafından devamlı aşağılanmıştır. Babası onu

37 Gacy'nin iddia ettiği fantezilerine göre, Jack Handley, maço bir polis memurudur. Tanrı tarafından kendisine verilen görev dünyayı özellikle homoseksüellerden kurtarmaktır. Bkz. Lieber-Stock-Paul, s. 184.

38 Gacy hakkında geniş bilgi için bkz. Lieber-Stock-Paul, s. 256 vd.; Murakami, s. 319 vd.

dövmüş veya aşağılarken, “zavallı”, “iradesiz”, “ana kuzusu”, “eşcinsel” sözcüklerini kullanmıştır.

- ▶ Doktorlar, 10 yaşındaki Gacy’de Psycho Motor Epilepsi teşhis etmişlerdir.
- ▶ Gacy, ölümlere yönelik cinsel arzu ve istek göstermiştir (Nekrofil, cesetlere ilgi duymuş, ölüyü soymuştur).
- ▶ Hayatının belli dönemlerinde her iki cinsiyetten kişilere karşı cinsel olarak ilgi duymasına (biseksüel) karşılık, ikinci evliliğinin sona ermesine müteakip, sadece genç erkeklere ilgi göstermiştir (eşcinsel).
- ▶ Toplum tarafından saygıdeğer, yardımsever bir kişi, akıllı ve çalışkan bir iş adamı (inşaat firması sahibi) olarak tanınmaktadır. Sokak partilerini düzenleyen, hastanelerde hasta çocukları giydiği palyaço kıyafetiyle eğlendiren bir kişidir. Kısaca cinayetleri ortaya çıkıncaya kadar kendisinden şüphelenilmemiştir.
- ▶ Pornografiye meraklıdır. Kurbanlarını öldürmeden onlara pornografik filmler izletmeyi adet haline getirmiştir. Eşcinsel dergilere sahip olması, ikinci evliliğinin sona ermesi nedenlerinden birini teşkil etmiştir.
- ▶ Etkisiz hale getirilinceye kadar cinayetlerine (33) devam etmiştir.
- ▶ Seri katillerin çoğunluğu gibi beyazdır.
- ▶ Kurbanlarının çoğunluğunu tanımadığı kişiler arasından seçmiştir.
- ▶ Üstün zekâlıdır.
- ▶ Cinayetleri işlerken ne yaptığının farkındadır. Cezai sorumluluğu tamdır. Kişilik bölünmesi iddiası, ölüm cezasından kurtulmak için yaptığı bir savunmadır.
- ▶ Seri cinayetlerine başlamadan önce (1972), genç bir erkeğe cinsel saldırıda bulunmuş (1968), diğer genç erkeklere de cinsel saldırı teşebbüsü gerçekleştirmiştir.
- ▶ Cinayetleri planlıdır. Kurbanlar, tanıdığı kimseler (kendi inşaat firmasında çalışanlar) veya tanımadığı erkek fahişeler arasından maddi menfaat teklif edilerek sağlanmıştır.
- ▶ İlk cinayetinden sonra (1.1.1972) bir sakinleşme dönemine girmiştir. İkinci cinayeti Ocak 1974’tür.
- ▶ Cinayetlerinden büyük bir zevk almakta, hazzın doruk noktasına erişmektedir (zevke yönelik katil). Kendi ifadesine göre, cinayet işlerken “ayak parmaklarından başına kadar bir güç akımına” uğramaktadır.
- ▶ 1975 yılından itibaren yüksek miktarda alkol tüketen ve valium müptelası olan Gacy’nin uyku düzeni bozulmuş ve ruh hali değişikliğe uğramıştır. Kısaca

Gacy kendini kontrol edemez bir hale gelmiştir.

► Kurbanlarından mutlaka bir eşya almaya (ganimet) meraklıdır.

► Suç işleme metodu ayındır: Evine davet ettiği kurbanlarını, gevşemeleri ve kendilerini rahat hissedebilmeleri için alkol veya uyuşturucu madde ikramı, bazen doğrudan doğruya kloroform koklatmak suretiyle uyumalarını sağlamak, pornografik filmler seyrettirme, palyaçoluk yaparken oyuncak kelepçe takacağını söyleyerek, hakiki kelepçe ile savunmasız hale getirdiği gençlere işkence etmesi, cinsel saldırıda bulunması ve sonra onları ipe boğarak öldürmesi. Gacy cinayetlerinde birçok seri katilin kullandığı ateşli silahları, bıçak veya küt cisimleri kullanmamıştır.

► Birçok seri katilin yaptığı gibi kurbanlarının cesetlerini olay mahallinde bırakma veya başka bir yerde saklama yerine Gacy, öldürdüğü kimselerin cesetlerini evinde veya arsasında muhafaza etmiştir. Ev ve arsanın cesetlerle dolması üzerine onları yakındaki nehre atmaya başlamıştır.

Genellikle seri katiller cinayetlerini tek başlarına işlemektedirler. Ancak bazı istisnai hallerde, her iki seri katilin birlikte hareket etmesine (müşterek faillik) rastlanmaktadır. Bu istisnai hallere örnek olarak Henry Lee Lucas (23.8.1936-13.3.2000) ve Ottis Elwood Toole'un (5.3.1947-15.9.1996) işledikleri seri cinayetleri göstermek mümkündür. Hemen belirtelim ki, bu iki seri katilin birlikte işledikleri cinayetlerin sayısı üzerinde tam bir mutabakat sağlanamamaktadır. Gerçekten Toole, kendisiyle yapılan bir röportajda bu sayıyı 100'den fazla, 500 olarak ifade etmektedir³⁹. Murakabi'ler⁴⁰ ise Henry Lee Lucas'ın kat'i olarak 11 cinayet ve belki de bu sayıdan daha fazla insan öldürme fiilini tek başına işlediğini, erkek fahişe Ottis Toole ile bağlantılı olarak Teksas'tan 35 otostopçuyu kaçırdığını, parçalara ayırıp öldürdüğünü ve cesetlerine cinsel saldırıda bulunduğunu belirtmektedirler. Her iki seri katilin yakalandığı 1983 yılının haziran ayından itibaren yapılan araştırmalarda 20 eyaletin soruşturmacıları⁴¹ sadece Lucas ile ilgili 90 insan öldürme fiilinin varlığını ve ayrıca Ottis Toole'nün katılımıyla diğer 108 kişinin öldürüldüğünü belirtmişlerdir. Lucas yargılandığı 9 adam öldürmeden, ölüm cezasına, müebbet ve süreli hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm olmuştur. Ayrıca ülke çapında gerçekleştirdiği 33 cinayetten de itham edilmiştir. 1985 yılının Ocak ayında işlediğini iddia ettiği 5 yeni cinayet için soruşturmacıları Louisiana'ya götürmüştür. Üç ay sonra Georgia Eyaleti

39 Bourgoın, s. 620.

40 Peter-Julia Murakami, s. 387.

41 Seri katillerin bir diğer özelliği de, devamlı hareket halinde olmalarıdır. Bu özellik daha ziyade, sadist, cinsel zevk için insan öldüren seri katillerde görülür. Bourgoın, s. 545-546.

soruşturmacılarını 10 insan öldürme suçunu daha işlediğine ikna etmiştir⁴². Ottis Toole ise, Florida'da ölüm cezasına, müebbet hapse ve Teksas, Virjinya, Georgie, Florida ve Kolerado'da cinayetlerin karşılığı ek cezalara mahkûm edilmiştir⁴³. Her iki seri katil, hapis cezalarını çekerken ölmüşlerdir.

Her iki failin, yalnız veya birlikte işledikleri cinayetlerin sayısına ilişkin itiraflarına itimat etmemek gerekir. Henry Lee Lucas ve Ottis Toole, cinayetlerini itiraf ettikten sonra beyanlarından geri dönmüşlerdir. Daha sonra yeni itiraflarda bulunmuşlar ve bu durum ölüm tarihlerine kadar devam etmiştir. Bu şekilde hareket etmelerinin sebebi olayları aydınlatmakla görevli soruşturmacıları devamlı meşgul ederek yargılama safhasını uzatmak, yeni davaların açılmasını sağlamak ve dolayısıyla ölüm cezasının infazından kurtulmaktır. Çeşitli eyaletlerde menfur fiillerini gerçekleştiren bu failerin, keşif için farklı olay mahalline (farklı eyaletleri) götürülmeleri, cinayetlerinden büyük bir haz almaları yanında, ayrıca onlara önemsendikleri hissini vermektedir. Netice olarak her iki failin ayrı ayrı veya birlikte gerçekleştirdikleri cinayetlerin kat'i sayısı bilinmemektedir ve hiçbir zaman da bilinmeyecektir.

Bu iki seri katilin özelliklerine gelince: Her ikisi de çok fakir ailelere mensup olup, birçok seri katil gibi küçüklüklerinde şiddet görmüşlerdir. Aileleri tarafından ihmal edilmişlerdir. Katillerden Ottis Toole'nin zeka seviyesi ortalamanın altında olduğundan, okuma ve yazmada zorlanmaktadır. İfadesine göre (Toole) cinayet emirlerini Lucas'tan almaktadır⁴⁴. Küçükken epilepsi hastalığı geçiren Toole, kız kardeşi tarafından erkek fahişeliğine yönlendirilmiştir. Her iki seri katil de hayatlarının bir döneminde kız gibi giyinmişlerdir. Toole'nin yargılanması sırasında psikiyatristler onda antisosyal bir kişilik ve paranoid şizofreni tespit etmişlerdir. Toole, yangın çıkarmaktan büyük bir haz duymaktadır. İtfaiye arabalarının gelmesi, insanların telaş içerisinde sağa, sola koşuşmaları ateşin kıvılcımlarının gökyüzüne yükselmesi Toole'ün cinsel doyuma ulaşmasını sağlamaktadır (piromani). Ateş ve seks onu zevkin doruğuna çıkarmaktadır⁴⁵. Her iki seri katil de nekrofoliye eğilimlidir. Yine Toole'ün ifadesine göre, Lucas cinayetlerinden önce, sonra kurbanlarının cesetleriyle cinsel ilişkide bulunmakta, onları parçalamaktadır. Hatta Lucas, rastladığı hayvanlarla da cinsel ilişkide bulunmaktan zevk almaktadır. Her iki seri katil de öldürdükleri insanların etlerini yemekten çekinmemektedirler (cannibalisme). İşte bu nedenledir ki, Toole "Jaksonville yamyamı" (cannibale de Jaksonville) adı verilmiştir. Lucas ve Toole kurbanla-

42 Bourgoïn, s. 629.

43 Bourgoïn, s. 607.

44 Bourgoïn, s. 620.

45 Bourgoïn, s. 617.

rını tanımadıkları ve tesadüfen karşılaştıkları otostopçulardan veya arabaları bozulduğundan yardım bekleyen kimselerden seçmişlerdir. Kurbanları arasında cinsiyet ayrımı yapmamışlardır. Ancak öldürme tarzları cinsiyet ve kullandıkları vasıtaya göre farklılık arz etmektedir. Biseksüel Lucas, kadınları bıçakla veya boğarak öldürürken, homoseksüel Toole ise erkekleri ateşli silah kullanarak öldürmüştür⁴⁶.

Genelde cinayetlerini yalnız başlarına işleyen seri katillere fiilleri esnasında yardım edenlere de rastlanmaktadır. Örneğin, “Hannover Kasabı” (Le boucher de Hanovre) veya “Hannover Vampiri” (Le vampire de Hanovre) lakaplı seri katil Friedrich Heinrich Karl Haarmann’a (25.10.1879-15.4.1925) yardım eden Hans Grans, (1901-17.2.1975) 19.12.1924’te Haarmann ile birlikte azmettirmekten ölüm cezasına, yardım etmekten 12 yıl hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olmuştur. Ancak romanlarda karşılaşıcağımız bir rastlantıyla, Lüters isimli bir kurye, sokakta, Grans’ın babasına (Albert Grans) yollanmış üstü pullu, kapalı bir zarfa rastlamıştır. Seri katil Haarmann tarafından el yazısıyla kaleme alınan 5.2.1925 tarihli bu dört sayfalık mektupta, Grans’ın, kendisinin (Haarmann) işlediği cinayetlerden haberi olmadığını, görmediğini, polis tarafından baskıya maruz kalmaması için yargılama sırasında yalan söylediğini ve Grans’ı itham ettiğini, masum bir kimsenin idam edilmemesi gerektiğini⁴⁷ ifade etmiştir⁴⁸. Mektubun yeni bir delil sayılması üzerine 12.1.1926 tarihinde Hannover Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılamanın yenilenmesi davası başlamıştır. Dava sonunda (19.1.1926) verilen kararda Grans’la ilgili 19.12.1924 tarihli mahkeme kararının kalktığı, Grans’ın iki cinayet olayında yardım eden sıfatıyla toplam 12 yıl hapis cezasına mahkûm edildiği, tutuklulukta geçen sürelerin nazara alınmayacağı, dava masraflarının Grans tarafından ödenmesi gerektiği, 10 yıl medeni haklarını kullanmaktan yoksun tutulacağı, emniyeti umumiye nezareti altına alınacağı belirtilmiştir. Kararın gerekçesinde ayrıca, mahkemenin Grans’ın, Haarmann’ın cinayetlerinden haberdar olduğuna kanaat getirdiği, bir olayda Haarmann’a yardım ettiği, diğer bir olayda ise daha önce verilen kararda olduğu gibi azmettirmenin değil, yardımının söz konusu olduğu vurgulanmıştır⁴⁹.

46 Henry Lee Lucas ve Ottis Elwood Toole hakkında geniş bilgi için bkz. Bourgoïn, s. 535 vd.; Peter-Julia Murakami, s. 386 vd.

47 Mektubun yazılmasından üç gün önce (2.2.1925) Alman İmparatorluk Mahkemesi, Grans’ın taleplerini reddetmiştir. Bkz. Matthias Blazek, *Haarmann und Grans -Der Fall, die Beteiligten und die Presseberichterstattung*, Stuttgart, 2009, s. 50, 92.

48 Mektubun içeriği hakkında bkz. Theodor Lessing, *Haarmann, Die Geschichte eines Werwolfs und andere Gerichtsreportagen, Sammlung Luchtherhand im dtv*, München, 1995, s. 194-196.

49 Blazek, s. 100.

B. Seri Katillerin Tipolojileri

1. Holmes'in Tasnifi

Literatürde seri katillerin gayelerine göre sınıflandırılmaları esasî hâkimdir. İngilizce kaleme alınan eserlerde, Holmes'in amaç veya tiplere göre yaptığı dörtlü ayırım tercih edilmektedir. Holmes, seri katilleri aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır:

1. Halüsinasyon gören, irrasyonel aşırı tepkisel davranışlarda (hezeyan) bulunan seri katiller (görsel seri katiller, visionary killer).
2. Görev bilinciyle hareket eden seri katiller (missionary killer).
3. Zevk için insan öldüren (insan öldürmeden haz alan) seri katiller (hedonistic killer). Bu konuya aşağıda, cinsel tatmin amaçlı insan öldürenler bahsinde değineceğiz.

Bu gruba giren seri katiller üç alt gruba ayrılır:

- a. Cinsel tatmin amaçlı insan öldürenler (Lust murderer, Lust mörder).
- b. Merak ve tecrübe saikli insan öldürenler (thrill oriented killer).

Bu iki alt gruba dahil olanlar fiillerini, kurbanlarını sakatlama veya parçalara ayırma şeklinde sadist hareketlerle de gerçekleştirebilirler.

- c. Ekonomik kazanç saikiyle cinayet işleyen seri katiller (comfortoriented killer).

4. Güç ve kontrol arayan seri katiller (Power and Control).

Kurbanlarının hayat ve ölümleri hakkında mutlak bir güce sahip olmak gayesiyle hareket eden bu tür seri katillerin esas amaçları cinsel tatmin değilse de, fiillerinin icrası sırasında cinsel hareketler de gerçekleştirebilirler. Maddi menfaat elde etme gayesiyle de fiillerini gerçekleştirebilirler⁵⁰.

Aşağıda bu gruplara giren seri katilleri örnekler vererek inceleyeceğiz:

a. Halüsinasyon Gören, Akla Mantığa Aykırı Tepkisel

Davranışlarda Bulunan Seri Katiller

Bu gruba giren seri katiller, hayaller görürler, tanrı ya da şeytandan geldiğine inandıkları sesler duyarlar ve onlardan aldıkları emirler doğrultusunda cinayetlerini işlerler. Bu failer psikotik sorunlu, şizofren kişiler olup, temyiz kudretine sahip değildirler. Seri katiller arasında sayısal olarak önemsenmeyecek

50 M. Holmes Ronald, E. DeBurger James, Profiles in Terror, The Serial Murder, in: Ronald M. Holmes/Stephen T. Holmes (ed.), Contemporary Perspectives on Serial Murder, 1998, s. 11 vd.; ayrıntılı bilgi için bkz. M. Holmes Ronald, Stephen, T. Holmes, *Serial Murder*, 1998, s. 61-143, zikreden Neubacher, s. 46.

bir yer tuttuklarından istisna teşkil ederler⁵¹. Belirttiğimiz özelliklerin hepsini taşımaya dahi, bu tiplere örnek olarak Herbert William Mullin (18.4.1947) gösterilebilir. Diğer seri katillerden farklı olarak, yetenekli ve geleceği parlak bir öğrenci sayılan Mullin, okulun futbol takımının da oyuncusudur. Ailesi de kendisini desteklemektedir. Ne var ki, paranoid şizofreni hastası olan Mullin, bedeni üzerinde sigara söndürmekte, kız kardeşine cinsel ilişki teklif etmektedir. Bu gibi garip hareketleri sonucu psikiyatri kliniklerine yatırılır. Ancak doktorların, kendisine veya başkalarına bir zarar vermeyeceği kanaatinde olmaları üzerine taburcu edilir. Mullin'in, LSD ve Marihuana kullanması hastalığının ilerlemesine ve kendisine garip emirler veren hayali sesler duymasına sebep olmuştur⁵². Emirlerden, kendisinin Kaliforniya'yı zelzeleden kurtarmakla yükümlü olduğu sonucunu çıkaran Mullin, zelzelenin gerçekleşmemesini mümkün olduğu kadar çok sayıda insanın kurban edilmesine bağlamaktadır. Amerika'nın Vietnam Savaşı yeteri kadar insan kanının akmasına sebep olduğundan, savaş Mullin'e göre zelzelenin meydana gelmesini engellemiştir. Ancak 1972 Ekiminden itibaren ABD Vietnam'ı terk etmeye başladığından ve dolayısıyla ölüm olayları azaldığından, Mullin, Kaliforniya'nın yeniden korkunç bir afetle karşılaşacağı korkusuna kapılmıştır⁵³. Ona göre, Kaliforniya'yı felakete sürükleyecek zelzelenin önlenmesi yeterli sayıda cinayetin işlenmesine ve kan akmasına bağlıdır. Bu düşünceyle ilk cinayetini 13.10.1972 tarihinde işlemiştir. En son cinayeti olan 13.2.1973 tarihine kadar dört ay boyunca Mullin, 13 insan öldürme gerçekleştirmiştir. Son cinayetini bir tanığın gözü önünde işleyen Mullin, kısa bir süre sonra, herhangi bir direnme göstermeden suç aletiyle birlikte yakalanmıştır. Genellikle ruhi sorunları olan kimselerin, ilk cinayetlerine kadar toplum bakımından tehlike arz etmedikleri saptanmıştır. Bu gibi kimseler, Mullin gibi, ne agresif ve ne de şiddete yönelik bir eğilim göstermişlerdir. Her ne kadar topluma intibak sağlayamamışsa da Mullin de, ne kimseye cinsel saldırıda bulunmuş, ne hırsızlık yapmış ve ne de kimseyi yaralamıştır⁵⁴. Cinayetler işlenirken Mullin'in soruşturmacılar tarafından yakalanmamasının iki nedeni bulunmaktadır. Birincisi, soruşturmacıların cinayetler arasında bir bağlantı kuramamış olmaları sebebiyledir. Failin kullandığı silah ve uyguladığı metod, cinayetten cinayete farklılık arz etmektedir. Kurbanlarının yaş ve cinsiyetleri de birbirinden farklıdır. İkincisi, yukarıda incelediğimiz diğer bir seri katil Edmund Kemper'in de aynı bölgede aynı zamanlarda cinayetlerini işlemesidir. İlk cinayetinden iki hafta sonra Mullin, kendisine yeni bir görev

51 Neubacher, s. 43-48.

52 Peter-Julia Murakami, s. 399.

53 Ressler-Shachtman, s. 172.

54 Ressler-Shachtman, s. 171 vd.

verildiğini zannetmiştir. Ona göre, yeni görevi, çevre kirliliğinin araştırılması suretiyle zelzenenin ne zaman gerçekleşeceğini belirlenmesidir. Bu amaçla arabasına aldığı bir otostopçu kıızı bıçakla öldürmüştür. Çevre kirliliğini tespit etmek amacıyla kurbanın karnını açmış ve araştırma yapmıştır⁵⁵.

Her ne kadar Mullin bazı noktalarda organize olmayan seri katillerden farklılık gösteriyorsa da (örneğin zekâ seviyesinin yüksek oluşu), onlar gibi uzun vadeli planlar yapamaması, kurbanlarını ve suç aletlerini şans eseri seçmesi, cesetleri parçalaması, onları saklamaktan veya tanınmayacak hale getirmekten imtina etmesi, Mullin'i organize olmayan seri katillere yaklaştırmaktadır. Bu bakımdan Mullin, hem organize hem de organize olmayan seri katillerin özelliklerini taşımaktadır. Hemen belirtelim ki, ikinci kurbanın cesedine uzun zaman sonra rastlanması, tamamen bir tesadüftür⁵⁶.

30.9.1973 tarihinde Mullin'in işlediği cinayetlerden yargılanmasına başlanmıştır. Mullin, fiillerini itiraf ettiğinden, yargılama makamının görevi, cinayetlerin işlendiği sırada failin temyiz kudretinin bulunup bulunmadığının belirlenmesiyle sınırlanmıştır. Mahkeme, seri katilin akıl hastanesine gönderilmesi ve orada koruma ve tedavi altına alınmasına değil, kendisine uyuşturucu satan okul arkadaşını öldürmek kastıyla sergilediği tutumu göz önüne alarak (Mullin hem okul arkadaşını ve hem de adresini sorduğu kimseleri öldürmüştür. Savcılık tanıkları öldüren Mullin'in bu esnada temyiz kudretine sahip olduğunu ileri sürmüştür) temyiz kudretinin varlığını kabul etmiş ve Mullin'i müebbet hapis cezasıyla cezalandırmıştır. Mahkemenin bu kararı literatürde eleştiriye uğramıştır⁵⁷.

b. Görev Bilinciyile Hareket Eden Seri Katiller

Bu kategoriye giren seri katiller, ideolojik veya dini nedenlerle nefret ettikleri belirli bir sosyal gruba (örneğin, fahişeler veya homoseksüeller, bu nevi katillerin sıklıkla hedefi haline gelmişlerdir) mensup kimselerden, toplumun temizlenmesi gerektiğine inanmışlardır.

c. Zevk için İnsan Öldüren Seri Katiller

Bu konuya yukarıda da belirtildiği gibi, aşağıda cinsel tatmin amaçlı insan öldürenler bahsinde değineceğiz.

d. Güç ve Kontrol Arayan Seri Katiller

Bu tür seri katiller, kurbanlarının yaşamları (hayat, ölüm) üzerinde tam bir güce sahip oldukları güdüsüyle hareket ederler. Kendi gözetim ve korumaları

55 Ressler-Shachtman, s. 172.

56 Ressler-Shachtman, s. 173.

57 Ressler-Shachtman, s. 176.

altındaki kişileri öldürmekten çekinmezler. Ön planda cinsel tatmin arzuları yatmamasına rağmen, cinsel hareketler de gerçekleştirebilirler. Literatürde Dietz, bu gruba girenlere “koruma ve gözetimindekilere zarar veren seri katiller” (Custodial Killers) demektedir⁵⁸. Bu kategoriye, erkek veya kadın hemşire veya hastabakıcılar tarafından işlenen fiilleri dahil etmek mümkündür. Gerçekten hastane, bakımevleri veya evlerde hastaların, hemşire veya hastabakıcılar tarafından öldürülmeleri olaylarına rastlanmaktadır. Literatürde, hastanelerde öldürme olaylarının, merhamet nedeni yanında, aşırı iş yükü sebebiyle kayıtsızlık (Burn-out Syndrom), hastalıklı, sakat yaratıklara karşı iğrenme, tikslenme duygusu, başkalarının hayat ve ölümleri üzerinde güç sahibi (kontrol) olma güdüleriyle de ortaya çıkabileceği belirtilmiştir⁵⁹. Aşağıda bu gibi olaylara ilişkin bazı örnekler verilecektir.

Meslektaşları tarafından “Wuppertal’in ölüm meleği” (Das Todesengel von Wuppertal) olarak adlandırılan 30 yaşındaki hastabakıcı Michaela Roeder, 6.2.1984’ten 5.2.1986 tarihine kadar Wuppertal Petrus Hastanesinin cerrahi yoğun bakım ünitesinde kendisine emanet edilen ve kendilerini savunamayacak durumda olan 17 hastayı öldürmüştür. Ölen hastalardan 14’ü 70 yaş ve üstü, 3’ü ise 53-68 yaşları arasındadır. Ölen hastalardan 28’i hakkında feth-i kabir işlemi gerçekleştirilerek, kesin ölüm sebebinin tespiti için otopsi yapılmıştır. Yargılama sırasında 12 bilirkişi ve 86 tanık dinlenmiştir. Nöbetleri sırasında birçok hastanın ölümü nedeniyle dikkatleri üzerine toplayan Roeder, doktorun yazmadığı bir iğneyi (Clonodin veya kaliumchlorid) hastasına enjekte ederken, bir meslektaşı tarafından izlenmiştir. Önceleri harekete geçmeyen meslektaşı, ölüm olaylarının artması üzerine ölen bir hastadan alınan kan örneğini tahlile göndermiştir. Tahlil sonucu kanda kalbin durmasına yol açan yüksek miktarda Kaliumchlorid tespit edilmiştir. 13.3.1986’da yakalanan Roeder, 14.3.1986’da tutuklanmıştır. Savunmasında, çalıştığı hastanenin cerrahi yoğun bakım ünitesinde birçok ağır hastayla tek başına meşgul olduğunu, haddinden fazla iş yükü nedeniyle bunaldığını belirten Roeder, kısa bir süre sonra ölecek olan hastaları daha fazla acı çekmemeleri için merhamet güdüsüyle öldürdüğünü, hasta ölümlerinin kısa bir süre sonra gerçekleşeceği hususunda hataya düşmüş olabileceğini, bu konuda kendisinin eleştirilebileceğini ifade etmiştir. 11.9.1989’da Roeder, 5 cinayette basit insan öldürmeden ve ayrıca diğer her bir fiil bakımından talep üzerine öldürme, taksirle öldürme ve basit insan öldürmeye teşebbüs suçlarından toplam 11 yıl hapis cezasına mahkum olmuştur. Kararın gerekçesinde, sanığın özel bir durumda bulunması nedeniyle, böyle

58 Neubacher, s. 43; Yaz, s. 500; İçli, s. 211.

59 Neubacher, s. 43 vd.

bir halin bir daha gerçekleşmeyeceği düşüncesiyle, meslektan men yaptırımına yer verilmediği belirtilmiştir⁶⁰.

Gözetim ve korumaları altındaki kimseler üzerinde güç sahibi olduklarını göstermek için cinayetlerini işlemekten çekinmeyenlerle ilgili diğer bir örnek de aşağıda verilmiştir.

Wesfalya Kliniğinde (Gütersloh) hastabakıcı olarak çalışan Wolfgang Lange, 5.5.1990'dan 14.12.1990'a kadar enjeksiyonla hava embolisi oluşturmak suretiyle 8 kadın ve 2 erkek hastanın ölümüne sebep olmuştur. Bielefeld Eyalet Mahkemesi, sanığı basit insan öldürmeden (Alman CK. §212) 15 yıl hapis cezasına mahkum etmiştir. Mahkemenin basit insan öldürme kararı vermesinin nedeni, olayda nitelikli insan öldürmenin (Alman CK. §211) unsurlarından birini oluşturan "saflığından istifade etme" (heimtücke) unsurunun gerçekleşmemesidir. Gerçekten, kendilerinde olmayan, koma halinde bulunan veya şuru bozuk olan kimselerin saflıklarının ihlalden bahsedilemez. Bu gerekçeyle mahkeme, hastaların öldürülmesini basit insan öldürme olarak nitelendirmiştir. Olayın diğer bir ilgi çekici yönü, Lange'nin hangi güdü veya güdülerle bu cinayetleri işlediğidir. Lange, yargılama sırasında kimseyi yanına yaklaştırmadığı gibi, mahkumiyet kararına müteakip cezası infaz edilirken de, konuyla ilgili hiç kimseyle konuşmak istememiştir. Bu bakımdan fiillerinin hangi güdü veya güdülerle işlendiğinin tespiti de mümkün olamamıştır. Bu konudaki esrar perdesi günümüzde de aralanmamıştır⁶¹.

Hastaları veya bakıma muhtaç kimseleri öldüren seri katillerle⁶² ilgili diğer

60 Gerhard Mauz, "...wir haben es mit eiskaltem Mord zu tun", Spiegel Online, Der Spiegel 2/1989; Gerhard Mauz, "Die Staatsanwaltschaft als Partei", Spiegel Online, Der Spiegel 38/1989; Gerhard Mauz, "...und das in einem christlichen Haus", Spiegel Online, Der Spiegel 5/1989; Joachim Reiner, "Ich bin eigentlich sehr sensibel" Zeit Online, 3.2.1989.

61 Stephan Harbort, *Das Hannibal-Syndrom, Phänomenen Serienmord*, 13. Auflage, München/Berlin 2016, s. 29-30; Gisela Friedrichsen, "Die Toten von Herrn Lange" Spiegel Online, Der Spiegel 30/1993; Gisela Friedrichsen, "Patientin bereits verstorben" Spiegel Online, Der Spiegel 44/1992.

62 Halk dilinde "hastalar için son durak" olarak nitelendirilen Lainz Hastanesinin (Viyana) 5 inci bölümünde 1983 yılından itibaren hemşire Waltraud Wagner, önceleri tek başına, müteakiben üç hemşire (İrene Leidolf, Stefaniya Meyer ve Maria Gruber) arkadaşlarıyla birlikte, tutuklandıkları 7.4.1989 tarihine kadar yaşlı, ölümcül hastaları sistematik bir şekilde öldürmüştür. Kurbanlarını şeker miktarlarını insülinle yükseltmek veya Rohypnol ile zehirlemek suretiyle öldüren hemşireler, bazı hastalarına da zorla su içirterek ölümlerine neden olmuşlardır. Dönemin Avusturya Başbakanı Franz Vranitzky bu cinayetleri "Avusturya tarihinin en vahşi ve canavarca işlenen" suçları olarak nitelendirmiştir. Sigara molaları sırasında kimin öldürüleceği ve kimin hayatta kalacağını belirleyen hemşireler, kendilerine fazla iş çıkaran veya onları kızdıran hastaları öldürmekten kaçınmamışlardır. Bölümde ölüm olaylarının ve ilaç sarfiyatının artması kimsenin dikkatini çekmemiştir. Bir doktorun ihbarı üzerine yakalanan sanıklar hakkında savcı, 42 kasten ve 7 taksirle insan öldürdükleri iddiasıyla dava açmıştır. Her ne kadar sanıklar savunmalarında merhamet hissiyle hastaları öldürmekten bahsetmişlerse de, hemşireler üzerinde otoriteye sahip olan baş-

bir örneğe, yine Federal Almanya da rastlanır.

Medyanın “ölüm meleği” (Todesengel) adını taktığı ve yaşlı hastalara veya bakıma muhtaç kimselere evlerinde bakan, hastabakıcılık diploması olmayan⁶³ Marianne Nölle (1938), 1986-1991 yılları arasında gerçekleştirdiği ispat edilen 6 insan öldürme (polisin araştırmalarına göre Nölle'nin öldürdüğü kişilerin sayısı 17, öldürmeye teşebbüs ettiklerinin sayısı ise 18'dir) fiilinden dolayı Köln Eyalet Mahkemesi tarafından 28.4.1993 tarihinde 2 defa müebbet hapis cezasına (nitelikli adam öldürmeden) mahkum olmuştur. Mahkeme 829 sayfalık kararında, Nölle'nin fiillerini planlı ve soğukkanlı bir şekilde işlediğini, risklere girdiğini, nitelikli insan öldürme suçunun unsurlarını oluşturan “maddi menfaat” ve “mağdurların tehlikenin farkında olmadıkları bir durumdan faydalanılması suretiyle” cinayetlerin gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Yargılama sırasında 115 tanık ve 6 bilirkişiyi dinleyen mahkeme, cezanın yanı sıra Nölle hakkında, güvenlik tedbiri olarak muhafaza altına alma kararı vermemiştir. Nölle'nin cinayetlerinde başvurduğu metot hep aynıdır. Nölle baktığı kimselere doktor reçetesi olmadan yüksek dozda sakinleştirici (Truxal Diazepam) vermiştir. Soruşturmacıların evinde yaptığı arama sırasında ölümlerde kullandığı ilaçlara, ölenlere ait olan ve yakınlarının gösterdikleri, ziynet eşyalarına, saatlere, altın kolye ve bileziklere el konulmuştur. Nölle'nin bakmakta olduğu kimseler, soyulmalarına müteakip aniden ve beklenilmeyen bir şekilde ölmüşlerdir. Nölle, cinayetlerini işlemeyen önce, 18 yaşından itibaren hırsızlık, dolandırıcılık, belgede sahtecilik (bakmakta olduğu kişilerin banka cüzdanlarındaki rakamlarla oynama) ve güveni kötüye kullanma suçlarından mahkum olmuştur. Cinayetlerinin ortaya çıkmasının nedeni aniden ölen hastalarının birinin evinden 2200 markın eksilişidir. Hastanın oğlunun ihbarı üzerine soruşturmaya uğrayan Nölle, bu paranın kendisine ödünç olarak verildiğini belirtmiştir. Yapılan otopsi, hastanın zatürre neticesi öldüğünü tespit etmiştir. Ancak savcılığın toksikoloji raporu istemesi üzerine gelen rapor, ölüm nedeninin yüksek dozda verilen sakinleştirici ilaçlardan meydana geldiğini ortaya koymuştur. Bu hususun tespiti, diğer cinayetlerin de aydınlatılmasına neden

hemşire Waltraud Wagner, 15 insan öldürme ve 17 insan öldürmeye teşebbüsten müebbet hapis cezasına, Irene Leidolf, 5 insan öldürmeden müebbet hapis cezasına, Stefanija Meyer, 4 insan öldürmeden 20 yıl hapis cezasına, Maria Gruber 2 insan öldürmeden 15 yıl hapis cezasına mahkum edilmişlerdir (29.3.1991). Diğerlerinin tahliyelerinden sonra Wagner ve Leidolf iyi halleri nedeniyle 7.8.2008'de şartla salıverilmişlerdir. Olaylara karşın bütün seri katiller isimlerini değiştirmişler ve yeni hüviyetleriyle bilinmeyen yerlere gitmişlerdir. Hastanenin adı da değiştirilerek hastaneye bundan böyle Hietzing Hastanesi adı verilmiştir. Bkz. Lazar Backovic, Österreichs grösster Pflegekandal, Spiegel Online, 12.4.2014; Mord an 42 Senioren: Todesengel führen neues Leben, Krone at, <https://mobil.krone.at>; Todesengel von Lainz, de.m.wikipedia.org.

63 Pratik tecrübesi olduğundan, doktorlar tarafından yardıma muhtaç kimselere tavsiye edilmiştir. Hastalar onu “çalışkan, sevgiyle dolu, sıcak kalpli” olarak nitelmiştir. Bkz. Harbort, s. 240.

olmuştur. İlginç olan nokta, Nölle'nin bakımlarını bıraktığı hastaların süratli bir şekilde iyileşmiş olmalarıdır. Diğer bir ilgi çekici nokta ise, mahkemenin tespitine göre, Nölle ve kasap çırağı olan kocasının mali durumlarının iyi olusudur. Gerçekten kocası işi karşılığında düzenli bir ücret aldığı gibi, Nölle de yılda yaklaşık 80.000 Mark kazanmaktadır. Evleri kendilerine ait olup, 80.000 mark değerinde ziynet eşyasına ve 60.000 mark değerinde bir arabaya sahiptirler. 150.000 markı da yatırım amaçlı kullanmaktadırlar. Maddi durumunun iyi olduğunu belirttiğimiz bu seri katilin, sırf maddi menfaat elde etmek için bakımlarını üstlendiği kişileri öldürmesi mantıklı midir? Diğer bir anlatımla, Nölle'yi cinayetleri işlemeye iten sebep nedir? Stephan Harbort ile yaptığı röportaj sırasında Nölle, ikinci kocasının kendisini sevmediğini, parasını sevdiğini söylemektedir⁶⁴.

Harbort'a göre, kendisi (Harbort) mahkemeye nazaran ölçülemeyecek derecede büyük bir avantaja sahiptir. Yargılama sırasında susma hakkını kullanarak ifade vermeyen Nölle, kendisiyle yapılan röportajda içeri dökmüştür. Bu suretle cinayetleri niçin işlediğinin sebepleri belki de anlaşılabilmiştir. "Başarı gösteremezsem kabul görmediğim hissine kapılıyorum" diyen Nölle, kabul ve belki de şefkat görmesi için başarı göstermek zorunda olduğunu belirtmektedir. Bu başarı da ancak mali durumunun daha iyi olması şeklinde tezahür edebilir. Böylece Nölle, kendi saygınlığını para ile ölçmektedir. "Param varsa, saygınlığım da vardır. Kısaca bir şeye sahip olduğun müddetçe, bir şeysin". Harbort, bu noktadan şu sonuca ulaşmaktadır: Belki de bu derindeki güdü, kendisini cinayetleri işlemeye sevk etmiştir⁶⁵. Aklımıza başka bir soru daha gelmektedir. Nölle, hırsızlık yapmak yerine niçin insan öldürme fiillerini tercih etmiştir? Genç yaşından itibaren hırsızlık yapan Nölle, her seferinde yakalanmış, mahkeme önüne çıkarılmış, yargılanmış ve cezaya çarptırılarak hapse girmiştir. Ayrıca kendisine, bundan böyle bir ceza alırsa, güvenlik tedbiri olarak muhafaza altına alınacağı ihtarı da yapılmıştır. Nölle, "uzun zaman cezaevinde kalan kişi, hayatla başa çıkamaz. Kimse orayı sağlıklı bir şekilde terkedemez" demektedir. Bu durumda Nölle, bir seçim yapmak zorunda bırakılmıştır. Ya başarı düşüncesinden vazgeçecek ya da belirli olmayan bir süre cezaevinin duvarları arasında kaybolacaktır. Başarılı olma düşüncesinden vazgeçmeyen ve risk alan Nölle, hırsızlık fiillerine tanıklık eden ve onu mahkeme önüne çıkaran tanıkların bertaraf edilmesiyle cinayetleri işlemeyi kısaca, suçları gizlemek için insanları öldürmeyi tercih etmiştir⁶⁶. Ancak yukarıdaki açıklamalar, Nölle'nin

64 Marianne Nölle hakkında geniş bilgi için bkz. Harbort, s. 233 vd.; Marianne Nölle, wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org> (10.04.2019).

65 Harbort, s. 244-245.

66 Harbort, s. 244 vd.

cinayetlerini daha ziyade ekonomik nedenlerle işlediğini ve bu bakımdan ekonomik kazanç saikiyle cinayet işleyenler kategorisine dahil edilmesinin daha yerinde olacağını göstermektedir.

Günümüzde de, hastalarını öldüren hasta bakıcılara rastlanmaktadır. “Sonthofen ölüm meleği” (Todesengel von Sonthofen) lakabıyla anılan erkek hastabakıcı Stephan Letter (17.9.1978), 2.2.2003-10.7.2004 tarihleri arasında 40-95 yaşları arasındaki 29 hastayı öldürmüştür. 29.7.2004’te Letter, ilaç hırsızlığı ve aydınlatılmayan ölüm olaylarının şüphelisi olarak tutuklanmıştır. Kempton Savcılığı, 15.9.2005 tarihinde Letter hakkında 16 nitelikli insan öldürme, 12 basit insan öldürme, 1 talep üzerine öldürme, 1 basit insan öldürme teşebbüs, 2 tehlikeli yaralama ve hırsızlık fiillerinden dolayı dava açmıştır. Cinayetlerini ikrar eden Letter, 20.11.2006’da Kempton Eyalet Mahkemesi tarafından müebbet hapis cezasına mahkum edilmiştir. Kusurunun özel ağırlığı tespit edilen Letter’in, güvenlik tedbiri olarak muhafaza altına alınmasına da karar verilmiştir. Hükümlü hakkında ayrıca daimi olarak meslekten men cezasına hükmedilmiştir⁶⁷.

2. Harbort’un Tasnifi

Federal Almanya’da ele geçirilen 61 seri katil üzerinde yaptığı araştırmada Harbort⁶⁸ bu katilleri saiklerine göre 6 kategoriye ayırmıştır. Müellif, bu kategorilere dahil ettiği seri katilleri sayısal olarak belirtmeyi de ihmal etmemiştir.

Harbort’un tasnifine göre seri katiller;

1- Cinsel tatmin amaçlı insan öldürenler (Zevk arayıcı seri katil, Serien-Sexualmörder, 22 seri katil),

2- Yağma amaçlı insan öldürenler (Raubmörder, 22 seri katil),

3- Aile veya arkadaş çevresinden insan öldürenler (Serien-Beziehungsmörder, 6 seri katil),

4- Görev bilinciyle insan öldürenler (Serien-Gesinnungsmörder, missionary killer, 6 seri katil). Bu tür seri katiller, siyasi, dini veya etik/ideolojik nedenlerle insanları öldürürler.

5- Kiralık seri katiller (Auftragsmörder, 1 seri katil) olmak üzere 6 kategoriye ayrılmaktadır.

6- Karma motifli insan öldürenler (Dispositionsmörder, 4 seri katil). Bu kategoriye giren seri katiller, diğer seri katil tiplerinden farklı olarak fiillerini, tek bir saikin değil, kısmen iç (örneğin, cinsel tatmin amaçlı veya arkadaş ya

67 Wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org>.

68 Frank Neubacher, Serienmörder, s. 43-48; Harbort, s. 22 vd.

da aile çevresinden insan öldürenler) ve kısmen de dış (örneğin yağma amaçlı insan öldürenler veya kiralık katiller) saiklerin etkisiyle işlerler.

a. Cinsel Tatmin Amaçlı İnsan Öldürenler (Serien-Sexualmörder)

Kurbanlarını öldürmeden önce veya öldürürken ya da öldürdükten sonra, cinsel unsur ihtiva eden davranışları gerçekleştirenlere cinsel katiller denir. Örneğin, mağdurun öldürülmeden önce ırzına geçilmesi veya öldürüldükten sonra cinsel organlarının kesilmesi gibi. Cinsel katiller, kurbanlarını öldürmeden önce, öldürürken veya öldürdükten sonra yaptıkları hareketlerle tatmine ulaşırlar. Bu gibi seri katillerin davranışları da, birbirlerinden farklılık arz edebilir. Bazılarının öldürmeden önce işkence yaparak cinsel tatmine ulaşmalarına karşılık, diğerleri öldürdükleri kurbanlarını parçalayarak aynı sonuca varabilirler.

Katillerin fiilleri cinsel veya şiddet içeren fanteziler, takıntılarla da desteklenebilir. Belirtelim ki, seri katillerin anlaşılması güç bu fantezileri, zaman zaman insanın hayal gücünü de aşmaktadır. Örneğin, 1987 Aralıkından 1989 Ocakına kadar Bremen’de 3 hayat kadınına doğrayan Gerhard Schröder (katile bu fiillerinden dolayı “Bremen karın deşen Jack’ı” adı takılmıştır) “gebe bir kadını öldürdüğümü ve karnını açtığımı hayal ettim” diyebilmiştir⁶⁹. Bununla beraber Schröder’in fiillerinden sonra kurbanlarını soyması, bu fiillerin yağma maksatlı öldürmeler olabileceğini de akla getirmektedir.

Literatürde, cinsel tatmin amaçlı insan öldürenlerin, genellikle seri katillerin en kalabalık grubunu oluşturduğu belirtilmiştir. Bu çeşit suçlar sadece erkekler tarafından işlenmektedir. İstatistiki araştırmalar bu suçları işleyen failerin aşğıdaki noktalarda genellikle birbirlerine benzediğini ortaya koymuştur: Cinsel tatmin amaçlı insan öldürenler parçalanmış ailelerden gelmektedirler. Küçüklük veya çocukluklarını sadece anne veya babalarının veya büyükanne veya büyükbabalarının yanlarında ya da yetiştirme yurtlarında geçirmişlerdir. Küçükken cinsel saldırıya uğrayan, yataklarını ıslatan bu gibi kimseler, yangın çıkarma veya hayvanlara eziyet etme hareketleriyle çevrenin dikkatini üzerlerine toplamışlardır. Okulda sınıf arkadaşlarına kıyasla pek bir başarı gösterememişlerdir. İçe dönük, insanlarla iletişimleri zayıf, zararsız kimselerdir. İlk cinayetlerini 16-24 yaş aralığında gerçekleştirmişlerdir. Genellikle cinsel saldırı sonrası geçirdikleri şiddetli heyecanın etkisiyle insan öldürmüşlerdir. Bu ilk cinayeti müteakip, fiillerinin ağırlık noktası yer değiştirmiştir. Şöyle ki, cinsel hazzın en yüksek noktasının insan öldürme olduğunu keşfeden cinsel katiller, bu doruk noktasına ulaşmak için insanları öldürmelerinin nedeni, cinsel zevk almalarıdır. Bu duygu-

69 Harbort, s. 22.

nun daha sonra yapay olarak devam ettirilmesi, kurbanlardan alınan hatıralarla gerçekleştirilmiştir. Bu hatıralar arasında özellikle iç çamaşırları, ziynet eşyaları, saatler ve parçalara ayırdıkları bedeninin kısımları sayılabilir. Örneğin, Amerikalı seri katil, Edward Theodore Gein (1906-1984) evini, öldürdüğü insanların kafataslarıyla süslemiştir. Ölülerin iç organlarını ise, karton kutularda muhafaza etmiştir. Literatürde, cinsel seri katiller, diğer seri katiller gibi, organize olan ve olmayanlar olmak üzere ikiye ayrılmışlardır. Ortalama zekanın üstünde bir zekaya sahip olan organize seri katiller, amaca yönelik davranışlarında dikkatli ve ihtiyatlıdır. Sosyal ilişkileri ve toplumdaki saygınlıkları güçlü olan bu gibi kimseler, mesleklerinde başarılı, aile bağları kuvvetlidir. Kurbanlarını ve suç mahallini çok önceden dikkatli bir biçimde seçmişlerdir. Suç aletlerini yanlarında taşıyan bu katiller, genellikle suç mahalline bir araçla giderler. Medyadan olay sonrası soruşturmayı takip eden bu katiller, olay mahallinde mümkün mertebe kendilerinin yakalanmasına yarayacak delil bırakmaktan kaçınırlar. Fiillerini işlerken alkol veya uyuşturucu madde almaktan kaçınırlar. Organize olmayan seri katiller ise, ortalama ya da ortalamanın altında bir zekaya sahiptirler. Eğitim düzeyleri çoğunlukla ortalamanın altındadır. Düşünmeden hareket eden bu nevi katiller, parmak veya diğer izlerini ortadan kaldırmak için herhangi bir çaba göstermezler. Mesleklerinde hiçbir başarı elde edemeyen bu kimseler, tek başlarına toplumdaki uzak veya yakın akrabaları yanında yaşamlarını sürdürürler. Mağdurla çok nadir haller hariç doğrudan bir ilişkileri olmayan seri katiller, işledikleri fiillerle ilgili tanıkların veya genetik kodlarının bulunmaması halinde, cinayetlerine devam ederler.

Cinsel katiller, başka türlü doyuma ulaşamadıklarından öldürürler. Üremeye yaramayan ve fakat kişileri cinsel doyuma ulaştırdığından en çok tercih edilen cinsel sapıklıklar şunlardır:

- Anthropophagie, insan etini yeme (Kannibalismus),
- Asphyiophilie, seksüel asfiksi, cinsel doyumun doruğuna ulaşmak için başkasını veya kendisini oksijensiz bırakma,
- Exhibitionismus, teşhircilik,
- Fetischismus, fetişizm. Genellikle erkek olan fetişistler, cinsel uyarılmaya yol açan cansız nesnelere (örneğin, kadın ayakkabısı, iç çamaşırı vs.) karşı yoğun bir dürtü hissederler.
- Frotteurismus, kalabalıktan yararlanarak kadına sürtünmekle cinsel hazza erişme,
- Hämatophilie, failin kan görünce kendinden geçmesi,
- Koprophilie/Urophilie, dışkı veya ürin görmekten haz alma,

- Mutilation, vücudun bir yerini kesme veya sakatlama ile cinsel hazza ulaşma,
- Nekrophilie, ölümler üzerinde cinsel arzularını tatmin etme,
- Pädophilie, yetişkinlerin çocuklara karşı cinsel eğilim göstermeleri, çocuk pornografisi,
- Piquerismus, başka bir insanın vücudunu kesmek, bıçaklamak suretiyle alınan cinsel haz,
- Pyromanie, yapıları ateşe verme konusunda duyulan, önlenemeyen zorunlu istek,
- Sadismus, başkalarına acı çektirme yoluyla cinsel doyuma ulaşma,
- Sodomie, oğlancılık,
- Voyeurismus, röntgencilik.

Cinsel tatmin amaçlı insan öldürenlerin doyuma ulaşmaları, yukarıda da belirtildiği gibi, sapık eğilimleri sürdürmelerine bağlıdır. Genellikle çeşitli sapıklık şekilleri, aynı olayda bir arada bulunabilir. İstatistikler, sadizmin diğer sapıklıklara göre, daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır⁷⁰. Bazı cinsel sapıklıklar, örneğin röntgencilik, ile ilgililer bakımından hiç şüphesiz rahatsız edici niteliktedir. Ancak bu tür davranışlar, orada kalmayarak ileri aşamalara geçebilir. Örneğin Floransa Canavarı (Monster von Florenz) lakaplı Pietro Paciani'nin (1925-1998) 1968-1985 yılları arasında belli bir süre izlediği (röntgencilik) sevgililerden önce erkeği, sonra kadını (7 veya 8 çift) öldürmekten çekinmediği ve öldürdüğü kimselerin cesetlerini parçalayarak bazı organlarını aldığı iddia edilmiştir⁷¹.

Aşağıda cinsel katillerle ilgili örnekler vereceğiz.

70 Geserick, Gunther; Harbort, Stephan; Pfeiffer, Hans; Schüler, Wolfgang, *Serienmörder in Deutschland*, Leipzig, 2005, s. 13 vd.

71 Mesleği çiftçilik olan Paciani, 1951'de bir iş adamını öldürmüş, üzerindeki almasıdır. Bu fiillerinden dolayı 13 yılını cezaevinde geçirmiştir. Tahliyesine müteakip evlenen Paciani, karısını dövdüğü ve 2 kızına cinsel tacizde bulunduğundan, 1987-1991 arasında tekrar cezaevine girmiştir. 1968-1985 yılları arasında Floransa yöresindeki cinayetlerden 1.11.1994'te 14 kez müebbet hapis cezasına mahkum olmuştur. 13.2.1996'da Floransa İstinaf Mahkemesi (Corte d'Assise d'Apello) tarafından beraatine karar verilmiştir. Ancak bu karar İtalyan Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nce (Cassazione) 12.12.1996 tarihinde bozulmuştur. 22.2.1998'de, Paciani'ni ölümlü üzerine yeni bir yargılama yapılmamıştır. Paciani'nin bu menfur fiilleri tek başına işleyip işlemediği günümüzde de bilinmemektedir. İddialara göre Paciani, ayınlar sırasında kadın bedenini kurban eden gizli bir örgüt mensubudur. Ölüm olayları nedeniyle bu örgütün mensupları hakkında da, davalar açılmıştır. Paciani hakkında geniş bilgi için bkz. Preston, Douglas-Spezi, Mario, *Le monstre de Florence* (Çev. Sebastian Danchen), Paris 2010; Giuttari, Michele, *Das Monster von Florenz, Anatomie einer Ermittlung* (çev: Katharina Förs-Rita Seuss), Bergisch Gladbach, 2007.

9 çocuklu bir ailenin en küçük çocuğu olan “tik-tak amca” lakaplı (OnCLE Tick Tack) saat tamircisi Adolf Seefeldt (1870-1936) parçalanmış bir aileden gelmektedir. Küçüklüğünde kendisine ihtimam ve şefkat gösterilmeyen Seefeldt, 12 yaşında cinsel saldırıya uğramıştır. 25 yaşındayken, 8 yaşındaki bir çocuğa karşı gerçekleştirdiği cinsel saldırı fiilinden ilk defa cezaevine girmiştir. Bu fiilini, erkek çocuklar üzerinde gerçekleştirdiği diğer cinsel davranışlar takip etmiştir. İşlediği cinsel suçlar nedeniyle Seefeldt, toplam 25 yıl cezaevlerinde veya akıl hastanelerinde kalmıştır. Cezaevindeyken haftalarca kimseyle konuşmayan Seefeldt, sadece gardiyanlarla yazılı iletişim kurmuştur. Ruhi durumunu araştıran doktorlar arasında bir fikir birliğine varılamamıştır. Bazıları onu geri zekalı olarak nitelendirirken, diğerleri numara yaptığı düşüncesine kapılmıştır. Cezaevinde kalmaması gerektiği belirtilen bir rapora dayanılarak Seefeldt, akıl hastanesine gönderilmiştir. Onun hakkında uygulanacak her türlü tedavi işleminin sonuçsuz kalacağını savunan bir psikiyatrist, Seefeldt’in ömür boyu tehlikesiz bir hale getirilmesini savunmuştur. Özellikle 1909-1926 yılları arasında kaldığı cezaevleri ve akıl hastaneleri onun ikametgahı olmuştur. Serbest bırakılır bırakılmaz tekrar cinsel suçlar işleyen Seefeldt, yeniden cezaevine girmiştir (1927). Bu arada kimse onun, 10 yaşındaki bir erkek çocuğunu öldürdüğünü bilmemektedir⁷².

Belli bir ikametgaha sahip olmayan Seefeldt, kuzey Almanya’da siyah palatosu, geniş kenarlı şapkasıyla kapı kapı dolaşarak saat tamiri, alım ve satım işleriyle geçimini sağlamıştır. İkametgahı olmadığını belirttiğimiz saat tamircisi, bazen bir müşterisinin evinde, ancak çoğu kez, ormandaki kulübelerde yatıp kalkmıştır⁷³. Bir hafta içinde (16.2.1935-23.2.1935) iki çocuğun kaybolması Schwerin savcılığını harekete geçirmiştir. Savcılık, 1933 yılının sonundan itibaren çocuklarla ilgili aydınlatılmayan ölüm olaylarının bir listesini çıkarmıştır. Çeşitli yerlerde gerçekleştiği anlaşılan olaylardaki bazı ortak noktaların dikkati çekmesi üzerine (ki istisna dışında, ölümlerin dışarıdan görülemeyecek bir biçimde ormandaki kulübelerde bulunmaları, uykuda ölmüş gibi görünmeleri, şiddet ve cinsel suç izine rastlanmaması-ancak cesetlerin belli bir zaman geçtikten sonra bulunmalarının izlerin tespitini güçleştirdiği unutulmamalıdır- ölen çocukların hepsinin denizci elbisesi giymeleri, iyi ailelere mensup olmaları ve evlerinden olay tarihine kadar kaçtıklarına ilişkin bir bilginin bulunmaması) Schwerin Savcılığı Berlin Cinayet Masasına başvurmuştur. Savcılık ve polis olası cinayetlerin tek ve aynı kişi tarafından gerçekleştirildiği hususunda

72 Pfeiffer, Hans, “Das Sandmännchen-Adolf Seefeldt (1933-1935)” in: Geserick, Harbort, Pfeiffer, Schüller, s. 26.

73 Pfeiffer, s. 16-17.

fikir birliğine varmıştır⁷⁴. Ayrıca olaylar farklı yerlerde gerçekleştiğinden, olası failin mesleği dolayısıyla vaktini yollarda geçirdiği sonucuna da ulaşılmıştır. 23.3.1935'te 11 yaşındaki Gustor Thomas isimli çocuğun cesedine bir orman kulübesinde rastlanmıştır. Ancak bu son olayın diğerlerinden farkı, Thomas'ın kaybolduğu gün, siyah paltolu, geniş kenarlı şapkasıyla dolaşan yaşlı bir şahısla birlikte görünmüş olmasıdır. Berlin polis müfettişi Hans Lobbes, son yıllarda bölgede işlenen cinsel suçların ve faillerinin listesini de hazırlamıştır. Cinsel tacize uğrayan çocukların büyük bir kısmı ifadelerinde, siyah palto ve geniş kenarlı şapka ile dolaşan yaşlı bir şahıstan söz etmişlerdir. Bu eşkale uyan şahsın aranmasına başlandıktan sonra, Bad Doberan jandarmasından alınan bir haber soruşturmacıları daha ileri bir noktaya götürmüştür. Jandarma, yakın zamanda bu eşkale uyan bir şahsın, 8 yaşındaki küçük bir çocuğu şeker vereceği vaadiyle ormana götürdüğünü, belli bir ikametgahı olmayan bu şahsın isminin Adolf Seefeldt olduğunu bildirmiştir. Polis tarafından tanınan ve hakkında yakalama kararı çıkarılan Seefeldt 3.4.1935'te (Wutzetz-Kreis Ruppın) yakalanmıştır⁷⁵. Soruşturma sırasında küçük çocukları öldürdüğünü kati bir şekilde inkar eden Seefeldt'in sırt çantasından çıkan küçük bir not defterinde adı geçen ne zaman ve nerede bulunduğu belirtilmiştir. Seefeldt'in not defterindeki bu bilgilerin, olay mahalli ve zamanı ile karşılaştırılması aşağıdaki emarelere ulaşılmasını sağlamıştır: Seefeldt'in bulunduğu yer ve tarihlerde mutlaka bir çocuğun cesedine rastlanmıştır. Tek bir olayda dahi, Seefeldt'in oralardan uzak bir mahalde olduğu belirlenmemiştir. Ormandaki kulübeler sadece kurbanların öldürülmeleri için değil, diğer cinsel suçlar için de kullanılmıştır. Cinsel tatmin amaçlı insan öldürenler, genellikle öldürmeden önce kurbanlarına işkence ettikleri halde, Seefeldt'in karıştığı iddia edilen bütün olaylarda cesetler adeta uyku halinde bulunmuşlardır. Kurbanların hepsinin üzerinde denizci giysisi bulunmuştur⁷⁶. Seefeldt'in katil olduğu belirlenmiş olsa bile, soruşturma ve hatta yargılama sırasında aydınlatılmayan iki nokta bulunmuştur: Seefeldt kurbanlarını nasıl ve hangi saikle öldürmüştür.

Seefeldt hakkında çocukların cinsel istismarının ağır halinden 4 kez, küçükleri cinsel davranışlarda bulunmaya teşvikten 40 kez ve 12 çocuğu öldürmekten 12 kez dava açılmıştır. 21.1.1936'da başlayan ve 32 gün süren yargılama sırasında Seefeldt, çocukları öldürmediğini ve fakat ormana götürdüğünü ve onları terkettiği sırada hayatta olduklarını iddia etmiştir. Kendisinin çocuklara karşı daima iyi ve arkadaşça davrandığını söyleyen Seefeldt, "çocukları öldür-

74 Pfeiffer, s. 23; ayrıca bkz. Adolf Seefeldt, wikipedia,

75 Pfeiffer, s. 25.

76 Pfeiffer, s. 27.

düğümü gören tek bir tanığımız var mı?” diye sormuştur. Seefeldt’in çocukları öldürdüğü hususunda genellikle hem fikir olursa da, çocukların ne surette öldürüldükleri konusunda bilirkişi mütalaaları birbirlerinden farklılık arz etmiştir. Dr. Pfrembter’e göre, zehirler hakkında bilgi sahibi olan ve işi dolayısıyla kolayca Siyankali elde edebilen Seefeldt’in, iz bırakmayan bir zehirle kurbanlarını zehirlemesi ve daha sonra onlarla oral seks yapması mümkündür. Prof. Müller Hess’e göre ise, cinayetlerin işlenmesi tabii bilimlerle değil, psikolojik bakımdan izah edilmelidir. Haz arayıcı katiller, mağdurlarını öldürürken tatmine ulaşırlar. Kurbanlarına şiddet uygulama, işkence etme, acı verme onları hazza ulaştırmaktadır. Hiçbir haz arayıcı katilin kurbanlarını zehirle öldürdüğü görülmemiştir. Bu tür katillerin mağdurları öldürürken, çekiç, bıçak veya ellerini kullanarak boğma işlemini gerçekleştirdikleri görülmektedir. Zehri hazırlama ve onu mağdura sunma belli bir zaman alacağından bir haz arayıcı katil için tipik değildir. Zevk arayıcı seri katiller, süratli ve şiddetli bir biçimde hedefe ulaşmak isterler. Hess’e göre, Seefeldt, kurbanlarını boğarak öldürmüştür. Çocuklardan Gustav Thomas’ın boynundaki çizikler de, bu şekil bir öldürmenin delilini teşkil etmektedir⁷⁷. Pfeiffer’e göre ise, teknik imkanlara sahip olmadan bir zehrin hazırlanması mümkün olamayacağından ve yakalandığı sırada üzerinde, eşyalarında zehre rastlanmayan Seefeldt’in cinayetlerini zehirle işlediğinden bahsedilemez. Adeta uyuyor görüntüsü veren cesetlerde bir olay dışında, boğma izine de rastlanmamıştır. Kurbanlarını hipnotize eden ve uyku halinde cinsel saldırıda bulunan Seefeldt, onların elbiselerini düzelttikten sonra, kurbanlarını uyandırmamış veya uyandırmak istememiştir. Hipnotize edilen çocukları uyur vaziyette terk eden Seefeldt, işte bu nedenle “çocukları öldürmedim” diyebilmektedir. Uyuyan çocuklar ya bir daha uyanamamakta veya uyansalar bile soğuktan ölmüşlerdir. Bir istisna hariç (Haziran) cinayetlerin soğuk aylarda gerçekleştiğinin unutulmaması gerektiğini belirten Pfeiffer, adli tıbbın yaz aylarında dahi donarak ölmenin mümkün olduğunu ifade ettiğini vurgulamaktadır⁷⁸. Failin saiki konusunda da bilim adamları aralarında anlaşamamışlardır. Prof. Müller Hess’e göre, Seefeldt, iradesini kontrol altına alamayan bir cinsel suçludur. Zevk arayıcı bir seri katildir. Buna karşılık Prof. J. Lange’ye göre ise, fail, duygudan yoksun bir psikopattır. Soğukkanlılıkla fiillerini işleyen Seefeldt, tanıkları ortadan kaldırmak, diğer bir anlatımla, cinsel suçlarını gizlemek için kurbanlarını öldürmektedir. Schwerin Mahkemesi 22.2.1936’da Seefeldt hakkında ölüm cezasına hükmetmiştir. Seefeldt’in işlediği bütün fiillerin aydınlatılmadığı düşüncesinde olan soruşturmacı ve bilir-

77 Pfeiffer, s. 29-30.

78 Pfeiffer, s. 33.

kişiler kararın infazının geciktirilmesini ümit etmektedirler. Ancak Gestapo, kararın derhal infazı taraftarı olmuştur. Gestapo, komünist faaliyetlerde bulunduğu hatta ajan olduğu iddiasıyla cezaevinden çıkardığı Seefeldt'e işkence yapmış ve Seefeldt bu işkence altında yargılandığı ölüm olaylarını itiraf ettiği gibi, aydınlatılmayan cinayetleri de üzerine almıştır. Ayrıca cinayetleri kendisinin hazırladığı zehirle gerçekleştirdiğini ifade etmiştir. Seefeldt'in ölüm cezası 23.5.1936'da infaz edilmiştir⁷⁹.

Seefeldt, bıçakla, boğarak, acı çektirerek insan öldüren ve bu suretle doyumuna ulaşan olağan zevk arayıcı seri katil profiline uymamaktadır. Ormana götürdüğü ve cinsel bakımdan tatmin olmak için cinsel saldırıda bulunduğu çocukları, arkasında tanık bırakmamak için öldürmektedir. Davranışlarında ölçü, tedbir ve ihtiyat vardır.

b. Yağma Maksatlı Seri Katiller (Serien-Raubmörder)

Yağma maksadıyla insanları öldüren seri katiller, sırf maddi menfaat elde etmek gayesiyle bu fiilleri işlemektedirler. Kurbanlar, kendilerini savundukları, failin yoluna çıktıkları veya olaydan sonra faili teşhis edebildikleri için öldürülürler. Failler, fillerini duygudan yoksun, soğukkanlı, sadece elde etmek istedikleri neticeye endeksli olarak gerçekleştirirler. Fiilleri sınırsız bir egoizmle işlenmektedir. Genellikle maddi menfaat elde etmek gayesiyle insanları öldürenler, işsiz ve dissosyal kişilik bozukluğu gösteren itiyadi suçlulardır. Öğrenme ve başkalarıyla ilişki kurma kabiliyetlerinin zayıflığı, toplumsal normları hiçe sayma ve sorumluluktan yoksunluk, bu nevi kişilik bozukluğunun belirtileridir. Daha önce işledikleri fiiller dolayısıyla haklarında hükmedilen cezanın infazı sırasında, cezaevindeki olumsuzluklardan etkilendiklerinden, yeniden cezalandırılma korkusu onları olumsuz davranışlara iter. Faillerin “Hiçbir şekilde cezaevine dönmek istemiyordum”, “ya kurbanlar ya da ben” gibi ifadeleri yukarıda söylediklerimizi kanıtlamaktadır. Bu gibi failerin, çocuklukta yaşanan travmalar, karakteropatik anomaliler ve sosyal marjinalite tarafından beslendiğini unutmamak gerekir⁸⁰.

Yukarıdaki açıklamalarımıza tamamiyle uymasa da, yağma maksatlı insanları öldüren seri katillere örnek olarak, 80'li yılların ortasında Federal Almanya'da ölümlü banka soygunlarını gerçekleştiren polis memuru Norbert Hans Poehlke'yi (1951-1985) göstermek mümkündür. Lotodan 35.000 DM kazanan polis memuru Poehlke, bankadan ipotek karşılığı aldığı 300.000 DM'ı aşan bir parayla modern bir ev yaptırmıştır. Mali bakımdan çok zor bir durumda olmasına rağmen, evin tefrişatı için de para harcayan Poehlke'yi,

79 Pfeiffer, s. 34.

80 Harbort, s. 24, 25.

banka, borçlarını ödemesi konusunda sıkıştırmaya başlamıştır. Çevresine ve eşine mali sıkıntısını fark ettirmemeye çalışan ve evin hiçbir surette banka devrine yanaşmayan Poehlke, çareyi gerçekleştireceği banka soygunlarında bulmuştur⁸¹. İşlediği cinayetleri balyozla gerçekleştirmemesine rağmen, basın tarafından “balyozlu katil” (Der Hammermörder) ismiyle anılan Poehlke, ilk üç cinayetini aynı yöntemle (modus operandi) gerçekleştirmiştir. Tenha dinlenme yerlerinde tesadüfen karşılaştığı kimseleri bir süre izleyen katil, gerçekleştireceği banka soygunlarında arabalarını kullanmak için kurbanlarını beylik tabancası ile (Walther P 5) başlarından vurarak öldürmüştür. Poehlke, gerçekleştirdiği fiile müteakip kurbanının arabasıyla çok önceden soymayı planladığı banka şubesine gitmiştir. Arabada maske takan Poehlke, veznedarın önündeki camı balyozu vasıtasıyla kırdıktan ve kasadaki paraları aldıktan sonra, geldiği arabayla olay mahallinden uzaklaşmıştır. Cinayetlerine 3.5.1984’te başlayan Poehlke, üçüncü filinde (Spiegelberg) bankadan para almadan uzaklaşmak zorunda kalmıştır (23.7.1985). Poehlke, soygunlarının özellikle öğle tatili nedeniyle bankaların kapanmasına çok az bir süre önce ve polis nöbet değişimi sırasında, gerçekleşmesine dikkat etmektedir. Ayrıca seçtiği banka şubelerinin karakolların yetki alanlarının karıştığı yerlerde bulunmasına da özen göstermektedir. Bu bakımdan soygun sonrası tedbirlerin koordine edilmesine kadar geçen süre, faile zaman kazandırmaktadır⁸². Her 7 ayda bir, bir kişinin öldürülmesi (3.5.1984; 28.12.1984; 23.7.1985) halkın paniğe kapılmasına neden olmuştur. İnsanlar تنها dinlenme yerlerinde yalnız başlarına bulunmaktan kaçındıkları gibi, çiftçiler de tarlalarında birlikte çalışmak durumunda kalmışlardır. Hatta bir orman idaresi müdürü, ormanda çalışan işçilerine tek başlarına ormana gitmemeleri tavsiyesinde bulunmuştur⁸³. Kamuoyu baskısının polis üzerinde artması sonucu birinci cinayetten sonra kurulan ve 20 kişiden oluşan “Balyoz özel komisyonu” 90 kişiye çıkarılmıştır⁸⁴. Mermi kovanlarını olay yerinde bulan soruşturmacılar, polis laboratuvarı vasıtasıyla kovanların Baden-Württemberg Eyaletinde görevli polis memurlarına verilen (Walther P 5) tabancadan çıktığını tespit etmişlerdir. Şüphelerin kendi meslektaşları hakkında yoğunlaşması neticesi, idare, Ludwigsburg, Heilbronn ve Waiblingen’den başlamak üzere 12.000 polisin tabancasını (P5) polis laboratuvarına göndermiş-

81 Bkz. Norbert F. Pötzl, *Der Hammermörder, Blutspur eines Polizisten*, in: Helfried Spitra (Hrsg.): *Die grossen Kriminalfälle, Deutschland im Spiegel berühmter Verbrechen*, Frankfurt/Main 2001, s. 238; ayrıca bkz. Fred Breinersdorfer, *Der Hammermörder, Das Psychogramm eines Mörders, der die deutsche Polizei über ein Jahrlang beschäftigte*, 2. Auflage, München, 1992, s. 23 vd.; Norbert Poehlke, wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org>

82 Pötzl, s. 236.

83 Pötzl, s. 234.

84 Pötzl, s. 235.

tir. Tabancalardan yapılan atışlarla, olay mahallinde bulunan boş kovanların karşılaştırılması sonucu mermilerin hangi silahtan çıktığının tespiti amaçlanmıştır. Masraflı olan bu işlem aylarca sürmüştür⁸⁵. Bu arada Poehlke, dördüncü banka soygununu 27.9.1985 tarihinde gerçekleştirmiştir. Bu soygunla ilgili yöntem şeklini değiştiren Poehlke, olayda balyoz kullanmadığı gibi, olay mahalline de toplu taşıma vasıtasıyla gelmiştir. Soygunu gerçekleştirdikten sonra bir banka müşterisinin arabasıyla olay mahallini terketmiştir. O tarihlerde sık sık banka soygunları gerçekleştiğinden Poehlke'nin bu fiiliyle, "balyozlu katil" arasında bir irtibat kurulamamıştır. 1985 Ekiminin başında hakkında şüphelerin artması üzerine yakalanacağını anlayan Poehlke, 13.10.1985'de önce karısını daha sonra büyük çocuğunu öldürmüştür. Küçük oğluyla İtalya'ya kaçan Poehlke, 22.10.1985'te bir sahil kasabasında (Torre Canne/Brindisi), küçük oğlunu da öldürdükten sonra intihar etmiştir⁸⁶.

Poehlke'nin ruhi durumu ve onu suça iten güdülerin nelerden ibaret oldukları hususunda sadece spekülasyonlarda bulunulabilir. Hak ve düzen konularında eğitim almış, aklı başında bir polis memuru bu menfur cinayetleri nasıl işleyebilir? Zevklerinden mahrum kalmaya yanaşmayan, yaptırdığı lüks eviyle toplumda saygınlığını sağlamaya çalışan ve bunun için de ailesi dahil olmak üzere insanları öldürmekten çekinmeyen bir kimsenin, şizoid kişilik bozukluğuna sahip olması gerekir. Diğer bir anlatımla, Poehlke'nin, sosyal ilişkilere ilgi azlığı, duygusal soğukluk ve içe dönüklük ile karakterize edilen bir kişiliği olmalıdır. Belirttiğimiz bu hususlar, çevresi, arkadaşları tarafından doğrulanmamaktadır. Onlar Poehlke'yi daima şaka yapan, çocuklarıyla ilgilenen, sempatik, samimi bir kimse olarak tanımaktadır. Bir kimsenin banka soygununu gerçekleştirmek arzusuyla ihtiyaç duyduğu⁸⁷ bir arabayı⁸⁸ elde etmek için insanları ve daha sonra yakalanacağını anlayınca aile fertlerini öldürmesinin mantıklı bir izahı yapılamaz.

Yağma maksatlı seri katillerle ilgili diğer bir örneğe de, Olaf Däter'in (25.9.1969) fiillerinde rastlamak mümkündür. Federal Almanya'nın Bremerhaven kentinde 9 gün zarfında (5-14.6.2001) bakıma muhtaç 5 yaşlı kadını yastıkla boğarak öldüren hastabakıcı Däter'in kurbanları, baktığı hastaları değil, herhangi bir şekilde evlerine girdiği, tanımadığı ve yaşları 83-89 arasında değişen kadınlardır. Däter'in yakalanması altıncı kurbanını öldürmeye teşebbüs ederken gelen bir telefonun dikkatini dağıtması ve kurbanını öldüreme-

85 Pözl, s. 237; Breinersdorfer, s. 137 vd.

86 Pözl, s. 245 vd.; Breinersdorfer, s. 179 vd.

87 Poehlke'nin arabaya ihtiyaç duyup duymadığı da tartışılabilir. Son ve dördüncü banka soygununda Poehlke'nin, olay mahalline toplu taşıma aracıyla gittiği unutulmamalıdır.

88 Bu araba meşru yollarla elde edilebilir.

mesi neticesi gerçekleşmiştir (14.6.2001). Borç içinde yaşamını sürdürdüğünü söyleyen fail (70.000 DM), ifadesine göre, kız arkadaşını fuhuştan kurtarmak için bu cinayetleri işlemiştir. Däter'in bu ifadesine katılmayan yargılama makamına göre ise, onun cinayetleri gerçekleştirmesinin nedeni, refah içinde yaşadığını göstermek suretiyle kız arkadaşını etkilemektir. Yoksa Däter'de kız arkadaşına yardım etme düşüncesi yoktur. Medya, Däter'in öldürülen kadınlardan aldığı toplam para konusunda değişik rakamlar vermiştir (1500-4900 DM). Elde edilen bu kadar az para için, beş kişinin öldürülmesi değer miydi? Sorusu ortaya atılmıştır. Bremen Eyalet Mahkemesi kararında Däter'in fiillerinden sadece ikisini nitelikli insan öldürme saymış, diğerlerini ise, vücutta kırıklar ve yara izleri olmasına rağmen tabii ölüm olarak nitelemiştir. Bu husus, Federal Almanya'da yapılan otopsilerin kalitesi konusunun gazetelerde değil, bilimsel tabipler dergisinde (Ärzte-Zeitung) tartışılmasına neden olmuştur. Eyalet mahkemesi Däter'i, müebbet hapis cezasına ve kusurunun özel ağırlığı nedeniyle güvenlik tedbiri olarak muhafaza altına alınmasına mahkum etmiştir (Kasım 2001). Medya, Däter'in fiilleri ve yargılanmasına gereken önemi vermediğinden eleştiriye uğramıştır. Denmiştir ki, kurbanlar çocuk veya genç kız olsalardı, basın samığın tehlikeliliğini, fiillerinin korkunçluğunu, canavarlığını, tafsilatıyla anlatırdı. Halbuki Däter'den bahsederken "seri katil" ibaresine dahi yer vermeyen basın, sadece hakim Harald Schmacke'nin onun hakkında söylediği "basit, kimsenin ondan bu fiilleri işleyeceğini beklemediği sıradan bir insan" ifadesine yer vermiştir. Gazetelerin mahkumiyet kararıyla ilgili haberleri de, kelimesi kelimesine birbirinin aynıdır. Muhtemelen bu haberler, Alman Basın Ajansından (Deutschen Presse-Agentur) alınmıştır. Bu husus gazetelerin muhabirlerini yargılamaya göndermediklerini göstermektedir. Basının bu tavrı, diğer bir kısım basın organı tarafından eleştirilmiş, yaşlı-genç veya cinsiyet ayrımı yapılmaksızın herkesin yaşama hakkının değerli ve eşit olduğu, buna bağlı olarak verilen önemin de, eşit olması gerektiği söylenmiştir⁸⁹.

c. Aile veya Arkadaş Çevresinden İnsanları Öldüren Seri Katiller (Serien-Beziehungsmörder)

Yağma maksatlı seri katillerden farklı olarak, aile veya arkadaş çevresinden insan öldürenler, ya işledikleri cinayetlerle dolaylı olarak zenginleşmek (örneğin, kurbanının mirasına veya yaptırdığı hayat sigortasının gelirine sahip olma düşüncesi) veya mevcut olan ilişkiden kurtulmak ya da bitmiş bir ilişkinin karşı tarafından intikam almak için fiillerini işlerler. Bu kategoriye giren seri katiller, sadece aile, arkadaş veya tanıdık çevresinden insanları öldürürler. Bu tür

89 Kathrin Kompisch, Frank Otto, *Monster für die Massen, Die Deutschen und ihre Serienmörder*, Leipzig, 2004, s. 187 vd.

seri katiller, hiç şüphesiz en kurnaz katiller arasında yer alırlar.

Bu gruba giren seri katillere örnek olarak, basın tarafından “Fehmarn Mavi Sakal” (Der Blaubart von Fehmarn) diye isimlendirilen Arwed Imiela’yı göstermek mümkündür⁹⁰. Parçalanmış bir aileden gelen ve annesi tarafından liseye gitmesine müsaade edilmeyen Imiela (1929-1982), II. Dünya Savaşı sonunda hayatını karaborsacı, aktör ve gazeteci olarak kazanmaya başlamıştır. Karaborsacılık yaparken Detlev Klaus Holm-Menhardt adına düzenlenen bir hüviyet bulan Imiela, hüviyetteki bilgilerle kendisine yeni bir yaşam kurmuştur⁹¹. Evliliklerini de bu sahte hüviyetten faydalanmak suretiyle gerçekleştirmiştir. 1953 yılında Imiela, müteselsil dolandırıcılık, belgede sahtecilik ve sahte servet beyanı suçları nedeniyle iki yıl hapis cezasına mahkum edilmiştir⁹². Yargılama sırasında bilirkişiler Imiela hakkında verdikleri raporda “...bir cinayet romanı gibi her şeyi heyecanlı bir hale getirmektedir. Hayatı, kötü bir cinayet romanıdır. Her şeyi sahte, oyundur. Kendisiyle ilgili sadece yüzde yüz ispat edilen hususları itiraf eder. Geçmiş karanlıktır. Göz kamaştırıcı bir kimsedir. Kendisine itibar edilmesini isteyen bir psikopattır. Bilgisizliğini ustalıklı bir şekilde kıvrak hitabet kudreti ile aşmayı başarır. Çok kibirli ve dikkatleri üzerine çekmek isteyen bir kişidir” demişlerdir⁹³. Cezaevinde astrolojiyle ilgilenen Imiela, Alman Astroloji Cemiyetinin düzenlediği bir sınava girdikten sonra, çevreye kendini diplomalı astrolog olarak tanıtmaya başlamıştır⁹⁴. Yıldız falı satışlarından geçimini sağlayan Imiela, ilk kurbanlarıyla da bu vesile ile tanışmıştır. Imiela ile bir astroloji mütalaası dolayısıyla tanışan ve ona aşık olan zengin Annemarie Schröder (49), sevdiği adama genel bir vekaletname vererek, bütün servetinin idaresini Imiela’ya bırakmıştır. Imiela, Schröder ve annesi Anna-Maria Kieferle (76)’ye evlerini satmaları ve kendisinin Fehmarn’da kiraladığı (Eylül 1968) Bungalo’ya taşınmaları önerisinde bulunmuştur. Imiela, ayrıca Schröder ve Kieferle’ye Fehmarn’da iki ev yaptıracağı vaaide bulunmuştur. Kadınların zinet ve hisse senetlerine de sahip olan Imiela, onların çevrelerine dünya turuna çıkacaklarını söylemelerini ve fakat Fehmarn’dan bahsetmelerini de tenbih etmiştir. Imiela’nın bu arzusunu da yerine getiren Schröder ve annesi Fehmarn’a taşınmışlardır. 17.1.1969’dan itibaren Schröder’den

90 Harbort, s. 25.

91 Arwed Imiela, wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org>.

92 Michael Gramberg, Der Blaubart von Fehmarn, in: Helfried Spitra (Hrsg.): Die großen Kriminalfälle, Der St. Pauli Killer, der Ausbrecherkönig und neun weitere berühmte Verbrechen, Frankfurt/Main 2004, s. 157.

93 Gramberg, s. 159.

94 Jürgen Bungert, Ich liebe den “Blaubart von Fehmarn” Kultur&Live-Hamburger Abendblatt, https://www.abendblatt.de/kultur_live (10.04.2019); wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org>. (10.04.2019)

haber alınamamıştır. Soruşturmacılara göre, bu tarihten takriben 14 gün önce Kieferle’de öldürülmüştür. Netice olarak hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolan Schröder ve Kieferle’nin bütün mal varlıklarının sahibi Imiela olmuştur⁹⁵. Schröder ve Kieferle’nin ortadan kaybolmalarına müteakip Imiela, Fehmarn’da yaptığı kira sözleşmesine son vererek Hamburg-Reinbek’deki evine taşınmıştır. 1969 senesinin Şubat ayında Ulrike Roland (23) ile tanışan Imiela, onunla nişanlanmıştır⁹⁶. Aynı yılın sonbaharında bir konuşma esnasında Roland’ın Celle’de oturan zengin teyzesi Ilse Evels ve kızı Urle EVELS’den bahsetmesi üzerine, Imiela onlarla tanışmak istediğini Roland’a söylemiştir. Imiela’nın cinayetlerinde uyguladığı yöntem ayındır. Yalnız ve zengin kadınlara yanaşarak güvenlerini kazanmak suretiyle servetlerine sahip olmak ve sonra da onları ortadan kaldırmak. İz bırakmadan kaybolan kadınların yazı ve imzalarını taklit etmek suretiyle onların kendisine mektuplar gönderdiği süsünü vererek olası şüphelerden kurtulmak. Spor arabası, yakışıklılığı, güzel konuşması, ikna kabiliyeti ve terbiyeli davranışlarıyla Roland aracılığıyla tanıştığı anne ve kızının güvenini kazanan Imiela, onlara sık sık ziyaretlerde bulunmaya başlamıştır⁹⁷. Daha önce kaybolan ve izlerine bir türlü rastlanamayan kadınlara yaptığı tekliflerin aynısını Ilse ve Urle’ye de sunmuştur: evlerini satmaları ve kendi evine (Hamburg-Reinbek) taşınmaları. Imiela, mali konulardan anlamayan Ilse’ye, parasını, hisse senetlerini karlı yatırımlara yönlendireceğini, kendisinin ve kızının hiçbir şeyden endişe etmemeleri gerektiğini, bu arada gönül rahathlığıyla dünya turuna çıkabileceklerini söylemeyi de ihmal etmemiştir. Imiela, nişanlısı Ulrike Roland’ın, planlarına bir engel teşkil etmemesi için, bir taraftan EVELS’lere ondan ayrıldığını, diğer taraftan Roland’a, EVELS’ler hakkında (Roland) kötü konuştuklarını belirtmiştir. Bu suretle Imiela, Roland ve EVELS’lerin aralarını açmak suretiyle onların, birbirlerini görmemelerini sağlamıştır. Bu davranışıyla ayrıca Roland’ın evinden gitmesini, anne ve kızının ise, evine taşınmalarını sağlamıştır⁹⁸. Umumi vekaletnameyi aldıktan ve kadınları öldürdükten sonra, nişanlısı ile barışmıştır⁹⁹. Cinayetlerinden sonra EVELS’lerin uzun süreli dünya turuna çıktıklarını söyleyen Imiela, bu ifadesini kanıtlamak için, yurt dışından kendisine öldürülen kadınlar tarafından yazılmış sahte mektuplar göndertmiştir. Bu amaçla nişanlısı Roland’ı Stockhom’e, Elvislerin mektuplarını, yani onların yazılarını taklit etmek suretiyle aslında kendisinin

95 Gramberg, s. 147 vd.

96 Gramberg, s. 146.

97 Gramberg, s. 151.

98 Gramberg, s. 151-152.

99 Gramberg, s. 154.

yazdığı mektupları yine kendisine yollaması için göndertmiştir¹⁰⁰. Aynı şekilde Schröder ve Kieferle'nin de yazdıkları ve fakat postaya atmadıkları mektupları da, yazı ve imzaları taklit etmek suretiyle yine kendisine yollatmıştır¹⁰¹. Ilse Evels'in banka hesabından kendi hesabına 150.000 DM'dan fazla bir para havale etmeye teşebbüs ettiği sırada durumdan şüphelenen bir banka görevlisinin ihbarı üzerine Stockholm aktarmalı Güney Amerika'ya kaçma hazırlığında bulunan Imiela, nişanlısı Roland ile birlikte 23.4.1970'de, belgede sahtecilik ve evlenme dolandırıcılığı fiilleri nedeniyle yakalanmıştır¹⁰². Olaylardan haberi olmadığı saptanan Roland, üç hafta sonra serbest bırakılmıştır. Imiela'nın arabasında gerçekleştirilen aramada üstünde benzin istasyonunun ismi yazılı (Aral-Fehmarn) bir reklam fırçasına rastlanmıştır. Soruşturmacıların bilgisine başvurdukları benzin istasyonu görevlisi, konuşma sırasında Imiela'nın talebi üzerine 1969 yılının sonuna doğru, bir metre uzunluğunda, 80 cm derinliğinde bir çukur kazdığını belirtmiştir¹⁰³. Çukurda yapılan araştırmada sonradan Ilse ve Urte Evels'e ait olduğu anlaşılan iki gövdeye ve iki ayağa rastlanmıştır¹⁰⁴. Bu durumda belgede sahtecilik ve evlenme dolandırıcılığı fiillerine ayrıca insan öldürmeler de eklendiğinden, Imiela'nın tutukluluğu devam etmiştir¹⁰⁵. Arwed Imiela'nın yargılanmasına 9.10.1972'de Lübeck Eyalet Mahkemesi önünde başlanmıştır¹⁰⁶. 8 ay süren ve 54 duruşma gününe yayılan yargılamaya 250 tanık ve değişik alanlardan 20 bilirkişi davet edilmiştir¹⁰⁷. Yargılama sırasında Imiela, hiç kimseyi öldürmediğini, hiçbir cesedi yok etmediğini ve hiçbir belgede sahtecilik yapmadığını belirtmiştir. 24.5.1973'te mahkeme Imiela'yı müebbet hapis cezasına mahkum etmiştir. Cezasının infazı sırasında kendisini ziyaret eden kadınlara gelecekleri hakkında bilgiler veren Imiela, bazılarını nişan, bazılarını ise evlenme teklifinde bulunmuştur. Bu kadınlar vasıtasıyla gizlice birçok mektubun cezaevi dışına çıkmasını sağlamıştır. Bu mektuplardan birisi de, 17.11.1976 tarihli ve "mahkumların meleği" (Engel der Gefangenen) lakabıyla anılan Avukat Birgitta Wolf von Rosen'e (1913-2009) hitaben Annemarie Schröder tarafından sahte olarak yazılanıdır. Mektubunda Schröder, kendisinin ve annesinin uzun zamandan beri yurt dışında yaşadığını, iyi durumda olduklarını, vicdan azabı çektiğini belirtmektedir. Imiela'nın taklit

100 Gramberg, s. 145-155.

101 Gramberg, s. 155.

102 Gramberg, s. 143.

103 Gramberg, s. 141.

104 Gramberg, s. 144.

105 Gramberg, s. 143.

106 Gramberg, s. 160.

107 Gramberg, s. 139.

ettiği bu mektup, kendisini ziyarete gelen 18 yaşındaki bir kız tarafından gizlice cezaevi dışına çıkartılmıştır. Kızın kendisine yaptığı bu iyiliğe karşılık Imiela ona, “Arwed 25.7.1976” yazılı altın bir nişan yüzüğü hediye etmiştir. 3.6.1982 tarihinde cezaevinde (Hamburg-Fuhlsbüttel) kalp krizinden ölen Imiela, son nefesine kadar, cinayetlerini itiraf etmemiş, fiillerinden herhangi bir pişmanlık belirtisi göstermemiştir¹⁰⁸.

Literatürde arkadaş veya aile çevresinden insan öldüren seri katillerin sayısal bakımdan zevk veya yağma maksatlı cinayet işleyenlere yaklaştıkları, buna karşılık bu kategoriye dahil edilen katillerin ele geçirilmelerinin diğer gruplara giren katillere göre çok daha yüksek oranda olduğu belirtilmiştir¹⁰⁹. Arkadaş veya aile çevresinden insan öldüren seri katillere diğer bir örnek, Alman vatandaşı Hilmar Swinka'nın¹¹⁰ cinayetleridir. Swinka'nın fiilleri, aralarında duygusal soğuma süreci olmadığından “çılgın cinayetlere” benzeseler de, insan öldürmeler son cinayete bir noktada hazırlık teşkil ettiğinden literatürde, bu fiillerin faili seri katiller arasında yer almıştır¹¹¹.

Parçalanmış bir ailenin tek çocuğu olan Swinka, (1938-1.1.1970, Leipzig) küçüklüğünde ebeveynleri arasındaki sözlü ve fiziki tartışmalara tanık olmuştur. Anne ve babası 1949 yılında boşanmışlardır. Daha bu tarihlerde Swinka, evinde eline geçirdiği her şeyi tahrip etmekte, babasını dövmekten çekinmemiştir. Bu arada hırsızlık suçlarını işlemekten de geri kalmamıştır. Annesinin otoritesini hiçe sayan ve tahsilini yarıda bırakan Swinka, içine kapanık ve kimseyle iletişim kuramayan bir kişilik sergilemiştir. Tesviyeci eğitimine başlayan Swinka, bu eğitimini de altı ay sonra yarıda bırakarak gündelik işçi olarak çalışmaya başlamıştır. Bedensel güçsüzlüğünü ortadan kaldırmak gayesiyle bir boks kulübüne devam eden Swinka, devamlı alkol almış, çevresine şiddet uygula-

108 Gramberg, s. 162-163.

109 Gesserick, Harbort, Pfeiffer, Schüler, s. 75.

110 Hilmar Swinka'nın cinayetleri bir kitap ve bir makalede yer almaktadır. Bunlardan Hans Girod kitabında Swinka'yı “Henry Stutzbach” ismiyle belirtmektedir. Bkz. Girod, Hans, Blutspuren, *Weitere ungewöhnliche Mordfälle aus der DDR*, München, 2003, s. 216-249; Gesserick, Günther; Vendura, Klaus; Wirth, Ingo, *Experiment Frauenmord Hilmar S. (1969)* in: Gesserick, Harbort, Pfeiffer, Schüler, *Serienmörder in Deutschland*, Leipzig, 2005, s. 84-100.

111 Gesserick, Harbort, Pfeiffer, Schüler, s. 84. Literatürde seri katillerin çeşitli tanımlarına rastlanmaktadır: otuz günü aşan bir zaman zarfında en az üç kişiyi öldüren kimse; fantezileri sonucu gerçekleştirildiği en az 2 cinayeti, değişik zaman ve yerlerde mağdurla arasında (mağdurlar ortak özelliklere sahip olmalıdırlar) manevi veya maddi bir bağ olmadan işleyen kimse; tek başına veya başkasıyla birlikte, belli bir zaman zarfında, aralıklarla birçok insanı öldüren kimse; üç veya daha fazla kurbanı tasarlayarak belli bir zaman zarfında ayrı ayrı öldüren kimse; belli bir zaman diliminde en az 10 kişiyi öldüren kimse. Bu nevi seri katiller canavarca ve belli bir ritüele göre hareket eden kimselerdir; iki veya daha çok kişiyi aralarına ruhi sükunet girecek şekilde öldüren kimse. Bkz. Vronsky, Peter, *Femmes Serial Killer, Pourquoi les femmes tuent?* (Çev: Patricia Barbe-Girault), Paris 2009, s. 473.

maya ve hırsızlık fiillerini işlemeye devam etmiştir. Bir patoloji enstitüsünde yardımcı olarak çalışan Swinka, bıçak ve kamalardan oluşan geniş bir koleksiyona sahiptir¹¹². İki defa evlenen ve her seferinde eşlerine şiddet uygulayan Swinka, kendisini çevresine acındırmak ve dikkat çekmek amacıyla intihar teşebbüslerinden de kaçınmamıştır¹¹³. İkinci karısının kendisini şiddete maruz kalmasından dolayı terketmesini, ceza takibinde bulunmasını (12.12.1968) ve boşanma davası açmasını (3.2.1969) kabullenemeyen Swinka, kendi malı gibi gördüğü eşini intikam düşüncesiyle öldürmeye karar vermiştir¹¹⁴. Cinayetini ilk önce tabancayla işlemeyi düşünen Swinka, tabancanın elde edilmesinin zorluğu karşısında, bu düşüncesinden vazgeçerek fiilini bıçakla gerçekleştirme kararı almıştır. İntikam günü olarak boşanma gününü seçen Swinka, eşini mahkeme yolunda bıçaklamayı düşünürse de, onun hangi yoldan mahkeme binasına geleceğini bilemediğinden bu planından vazgeçmiştir. Dramatik bir hava yaratmak ve kendisinden bahsedilmesini sağlamak için eşini mahkeme salonunda öldürmeyi ve daha sonra da, -ancak bu sefer hakikaten- intihar etmeyi düşünmüştür. Ancak eşini yaralaması dolayısıyla hakkında soruşturma açıldığından, duruşma salonunda tutuklanma ihtimalini de göz önünde tutan Swinka, bu planından da vazgeçmiştir¹¹⁵. 14.2.1969 tarihinde, gece yarısı evinden ekmek bıçağını karısını öldürmek gayesiyle alan Swinka, o güne kadar eşini, birçok kez bıçakla tehdit ettiği halde, bıçaklama fiilini gerçekleştirmediğinden, onu bıçaklama ve öldürme gücünü kendinde bulup bulamayacağını tecrübe etmek amacıyla kurbanlar aramaya başlamıştır. Kendinde insan öldürme gücünün var olup olmadığını test etmek amacıyla seçtiği ilk kurban uzun zamandan beri tanıdığı ve kendinden 16 yaş büyük Inge Sch.'dir. Gece saat 00:30'da Inge'nin evine gelen Swinka, kurbanını yaşam belirtisi gösteremeyecek derecede boğmasına müteakip, bıçakla boynundan bel kemiğine kadar yara açmıştır. Fiilinden sonra bıçağını temizleyen ve paltosunun cebine koyan fail, duygularını ölçmek için tekrar cesedin yanına dönmüştür. Ölü kadının görüntüsü kendisine herhangi bir rahatsızlık vermemiştir. Bununla beraber halen sevdiği ikinci eşine karşı böyle bir hareketi gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğinden yine de emin olamadığından tecrübe maksatlı ikinci bir cinayeti işlemeye karar vermiştir¹¹⁶. Bu gayeyle gece saat 01:00 sıralarında daha önceden tanıştığı ve alkolik olması nedeniyle devamlı tartıştığı Ursula K.'nin evine git-

112 Girod, s. 223, 224; Geserick-Vendura-Wirth, s. 97, 98; Hilmar Swinka, wikipedia, <https://de.m.wikipedia.org>

113 Geserick-Vendura-Wirth, s. 98.

114 Geserick-Vendura-Wirth, s. 92.

115 Geserick-Vendura-Wirth, s. 92, 93.

116 Girod, s. 233; Geserick-Vendura-Wirth, s. 94.

miştir. Bu kadını da aynı şekilde boğarak öldürdükten sonra, ilk cinayetinden farklı olarak cesedi daha fazla parçalara ayırmıştır. Swinka, her iki cinayetini sakın, heyecana kapılmadan işlediğini gördükten sonra, ikinci eşini de artık bu şekilde öldüreceğinden emin olmuştur¹¹⁷. Eşinin evinin kapısını kırdıktan¹¹⁸ sonra içeri giren Swinka, karısıyla konuşurken, komşuların polise haber vermeleri dolayısıyla eve gelen yetkililerin kendisine engel olmamaları için, süratle karısını boğmaya ve bıçaklamaya başlamıştır. Kadını öldürdükten sonra, diğer öldürdüğü kadınlarda olduğu gibi cesette yaralar açmıştır¹¹⁹. Daha önceki cinayetlerinde sahip olduğu ruhi sükunete bu sefer kavuşamayan Swinka, eşinden kendisine bir şeyler kalması için yaralarından akan kanı içmekten çekinmemiştir¹²⁰. Yargılamanın (Berlin Devlet Mahkemesi) başlama tarihi olan 23.3.1970'den önce Swinka, tıraş jiletıyla yaşamını tehlikeye sokmayacak bir biçimde, boynunu kesmeye çalışarak intihar teşebbüsünde bulunmuştur. Bu nedenle duruşması 11.5.1970 tarihine ertelenmiştir. Batı ülkeleri tarafından propaganda konusu oluşturmaması için, yargılamanın gizli yapılmasına karar verilmiştir. Beş gün süren yargılama sonunda mahkeme, 19.5.1970 tarihinde, bilirkişilerin raporlarına göre, aşırı derecede hiddetli, kendini kontrol edemeyen, patlamaya hazır bir psikopat ve fakat suçları işlediği sırada kusur ehliyetinin tam olduğu tespit edilen Hilmar Swinka'yı üç kişiyi öldürmesinden dolayı ölüm cezasına¹²¹ mahkum etmiştir. Swinka'nın cezası, 1.10.1970 tarihinde Leipzig Cezaevinde başının arka tarafından vurulmak suretiyle infaz edilmiştir¹²².

d. Görev Bilinciyle Hareket Eden Seri Katiller

Bu kategoriye giren seri katiller, ideolojik veya dini nedenlerle nefret ettikleri belirli bir sosyal gruba (örneğin, fahişeler veya homoseksüeller, bu nevi katillerin sıklıkla hedefi haline gelmişlerdir) mensup kimselerden, toplumun temizlenmesi gerektiğine inanmışlardır. Bu katiller aynı zamanda belirli bir ırk, din veya etnik gruptan insanları da hedef alabilirler. Fiilleriyle cinsel tatmin, heyecan veya maddi menfaat, kısa da olsa herhangi bir yarar elde etme amacı gütmeyen olağanüstü varlıklara veya insanlığa yardım ettiklerine inanan bu tür seri katiller, ruhi bakımdan hasta olarak nitelendirilemezler. Ancak

117 Geserick-Vendura-Wirth, s. 93-95.

118 Girod, s. 235; Geserick-Vendura-Wirth, s. 95.

119 Girod, s. 219; Geserick-Vendura-Wirth, s. 96.

120 Girod, s. 238; Geserick-Vendura-Wirth, s. 97.

121 Doğu Almanya'da ölüm cezası 1968 yılına kadar giyotinle, 1968'den itibaren başın arka tarafından vurmak suretiyle infaz edilmiştir. Bu ülkede idam cezası 17.7.1987'de kaldırılmıştır. Böylece Federal Almanya ile birleşmeden önce Demokratik Alman Cumhuriyeti sosyalist ülkeler arasında hukuken idam cezasını ilk kaldıran ülke sıfatını taşıyordu. Bkz. Geserick-Vendura-Wirth, s. 99-100.

122 Girod, s. 216; Geserick-Vendura-Wirth, s. 100.

bu kategoriye giren katiller arasında az sayıda da olsa, kusur ehliyeti olmayanlara rastlanmaktadır (örneğin, aşağıda inceleyeceğimiz Arthur Gatter). Bu gibi kimseler, çevrelerinde, dikkat çekmeyen, uyumlu kişiler olarak tanınırlar. Görev bilinciyle hareket eden seri katiller hayalci katillerden farklı olarak hayal görmez veya ses işitmezler (aşağıda inceleyeceğimiz Arthur Gatter örneği bu söylediğimizden farklılık arz etmektedir). Bunların işledikleri cinayetlerin aydınlatılması zordur. Gerçekten fiilleri arasındaki bağlantıyı tespit güçlüğü (örneğin bir fahişenin öldürülmesi yanında, belli bir ırka mensubiyetten dolayı cinayet işlenmesi), cinayetlerin işlenme şekillerinin farklılığı, amacın belli olmaması failin etkisiz hale getirilmesini zorlaştıran faktörlerdendir¹²³.

Aşağıda bu gruba dahil edilen seri katillerle ilgili bazı örnekler vereceğiz.

“Frankfurt’un çekiçli katili” (Der Hammermörder von Frankfurt) lakaplı işsiz elektrikçi Alman Arthur Gatter, 1.2.1990-25.5.1990 tarihleri arasında Frankfurt’ta 6 evsiz ve 2 eşcinseli hunharca öldürmüştür. Cinayet sayısının fazlalığı, fiiller arasındaki zaman aralıklarının bazen kısa oluşu (örneğin, bir günde üç kişinin öldürülmesi) cinayetlerin işlenme şekli (çekiçle kafatasının kırılması, yüzün tanınmayacak hale gelmesi) kentte heyecan ve korku doğurmuş, polisin özel soruşturma komisyonu kurmasına ve gece devriyelerinin sayısını arttırmasına neden olmuştur. Evsizler nöbet tutarak uyudukları gibi seri katilin yakalanmasına katkıda bulunanlara da mükâfat vadedilmiştir.

Davranış bozuklukları gösteren ve psikiyatri kliniklerinde ara sıra tedavi edilen Gatter, paranoid şizofreni hastasıdır. Yüzden fazla araba lastiği bıçaklayan ve telefon kablolarını kesen Gatter, bu fiillerinden (mala zarar verme) dolayı yargılanmıştır. Mahkeme önüne çıkarıldığı sırada (19.12.1990) ilk iki cinayeti işlemiş bulunmaktadır. Psikiyatristin kusur ehliyetine haiz olmadığı ve toplum açısından tehlike arz etmediği raporuyla serbest bırakılan Gatter, genellikle evsiz insanları öldürmeye devam etmiştir. Öbür dünyadan kendisini cinayetler işlemeye zorlayan sesler duyduğunu belirten Gatter, daha sonra bu ifadesinden vazgeçerek aslında park veya bahçelerde kalan insanlarla hiçbir sorun yaşamadığını, onları öldürme görevini kendisine hayaletlerin verdiğini ifade etmiştir. Cinayetlerini çekiçle işleyen Gatter, parklarda kalan evsiz insanlara uykularında saldırmadan önce, kurbanlarını bir süre izlemiş, etrafta kimsenin olmadığı kanaatine varmasına müteakip fiillerini gerçekleştirmiştir. Katil, son cinayetine müteakip, dikkatli bir tanığın ihbarı üzerine suç aletiyle birlikte yakalanmıştır (22.5.1990). Cinayetlerini itiraf eden Gatter, fiillerinden dolayı herhangi bir pişmanlık göstermemiştir. Gatter hakkında tutuklama

123 Geserick, Harbort, Pfeiffer, Schüler, s. 101; Harbort, s. 29 ve 166 vd.; Neubacher, s. 43 vd.; İçli, s. 212.

kararı vermeyen sorgu hâkimi, onu, yüksek güvenli bir psikiyatri kliniğine göndermiştir. Bu klinikte Gatter, kendini asarak hayatına son vermiştir (12.12.1990)¹²⁴.

Görev bilinciyle hareket eden seri katillerle ilgili diğer bir örnek de, Thomas Lemke'nin (1969) fiilleridir. Lemke'nin cinayetleri görev bilinciyle insan öldürmelerin genel şemasına daha uygun düşmektedir¹²⁵.

Ailesi tarafından ihmal edilen ve daha henüz anaokulundayken aşırı çekingen, içe kapanık, kimseyle ilişki kurmayan ve daha sonra yazıldığı okullarda da başarı göstermeyen Lemke'nin amacı, üçüncü bir Alman imparatorluğu kurmak, önce Ghadbeck'te sonra bütün Almanya'da hakimiyeti ele geçirmektir. Bu amaca yönelik taraftar kazanma teşebbüsleri, etrafındakilerin kendisini "çatlak" olarak nitelendirmesi sonucu neticesiz kalmıştır. Alman olmakla gururlandığını giydiği elbiselerin üzerine yamalayan Lemke, Wiking Gençliği (Wiking Jugend) ve Hür Alman İşçi Partisi (Freiheitlichen Deutschen Arbeiterpartei) gibi aşırı sağcı kuruluşların üyesidir. Cinayetlerini işlemeye önce, yangın çıkarma, yaralama, halkı suç işlemeye tahrik, ateşli silahlar kanununa muhalefet, tehdit, ebedi istirahati bozma, pornografik yazıları yayma ve dolandırıcılık fiilleri nedeniyle sabıkalıdır. Lemke ilk cinayetini 18.6.1995'de kız arkadaşı Bianca Weidemann ile birlikte gerçekleştirmiştir. Fiilleri nedeniyle hakkında yakalama emri çıkarılan ve polis tarafından aranan Lemke, kız arkadaşının kendisini ele vereceğinden korktuğundan, onu işleyeceği bir cinayete ortak etmekle kendisine bağlamayı ve bu suretle onu susturmayı düşünmüştür. Tanıdığı birinin vasıtasıyla kurban olarak tesadüfen seçtiği bir kızı boğarak ve kürekle öldüren Lemke, kız arkadaşının yardımıyla cesedi ormana gömmüştür. İşlediği cinayete bundan böyle kız arkadaşının olası bir ihbarını önleyen Lemke, ikinci cinayetini kendisi gibi yeni kuşak nazi olan erkek arkadaşı Marcel Müthing'le birlikte 2.2.1996'da gerçekleştirmiştir. Lemke tren istasyonunda tanıdığı ve giysisinde "naziler defolun" amblemi bulunan bir kızı solcu olarak nitelendirmiştir. Sol görüşlülerin yaşamaya hakları olmadığı düşüncesinde olan Lemke, kıza kendini solcu olarak tanıtmış ve adresini almıştır. Hiçbir şeyden şüphelenmeden kapısını açan kıza, önce cinsel saldırıda bulunan ve daha sonra onu boğarak ve bıçaklayarak (Adli tabip ceset üzerinde 91 bıçak yarası tespit etmiştir) öldüren Lemke'nin bu saldırısı da planlı ve programlıdır. Üçüncü ve son cinayetini, 15.3.1996'da eski dava arkadaşı Martin Kemming'i öldürerek gerçekleştirmiştir. Yeni kuşak nazi (neo nazi) Kemming,

124 Harbort, s. 176 vd.; Geserick, Harbort, Pfeiffer, Schüler, s. 104 vd.

125 Harbort, Lemke'yi diğer diğer bir eserinde karma motifli (cinsel saldırı, intikam) insan öldüren seri katiller (Serien Dispositions Mördern) kategorisine dahil etmektedir. Bkz. Harbort, s. 32.

fikirlerini değiştirmiş ve Lemke'yi kendisine karşı gerçekleştirdiği yaralama ve tehdit fiilinden dolayı ihbar etmiştir. Kemming yüzünden cezaevinde iki yıldan fazla kaldığını düşünen Lemke'ye göre, hain olan bu şahsın da yaşamaya hakkı yoktur. Gerçekten yargılama sırasında müdahil olan Kemming'in annesinin yüzüne karşı "bu bir ihanettir. Yapılabilecek en büyük rezilliktir" şeklinde bağırılmaktan çekinmemiştir. Üçüncü cinayetini av tüfeğiyle işleyen Lemke'ye niçin tüfek kullandığı sorusunun tevcihi üzerine Lemke, "güzel delikler açıyordu" demiştir. İşlediği cinayetlerle, kontrol arzusu, cinsel hırs ve intikam bağımlılığı ihtiyaçlarını tatmin etmiştir. Büyü, zafer ve av tanrısı Odin'in emriyle hareket ettiğini belirten Lemke, daha sonraki ifadesinde şeytani güçlerin kendisini yönettiğini bildirmiştir. İkinci ve üçüncü cinayetlerini büyük bir zevkle anlatan Lemke'de psikiyatristler şizoid kişilik bozukluğuna rastlamışlardır. Duygu yokluğu, eleştiride bulunamaması, başkasının üzüntü ve acısını anlamaktan yoksunluğu, kişilerin kendisine yaklaşmasına izin vermemesi ve toplum kurallarını hiçe sayması en önemli karakter özellikleridir. Lemke, davranışlarının hoş karşılanmadığını görünce kendisinden korkulsun, nefret edilsin düşünceleriyle hareket etmektedir. Lemke aslında yardıma muhtaç bir kimsedir. 18.3.1997'de Essen Eyalet Mahkemesi, Lemke'yi üç insan öldürme ve bir cinsel saldırı fiillerinden müebbet hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm etmiştir. Kusunun özel ağırlığının tespiti üzerine mahkeme ayrıca, güvenlik tedbiri olarak bir psikiyatri kliniğine yerleştirme ve muhafaza altına alma kararı vermiştir. İkinci cinayete karışan Lemke'nin kız arkadaşı 6 yıl ve üçüncü cinayete yardım eden erkek arkadaşı 5 yıl hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm edilmişlerdir¹²⁶.

e. Kiralık Seri Katiller (Serien-Auftragsmördern)

Kiralık seri katiller, kendilerine teklif edilen bir menfaat karşılığında insanları öldürürler. Genellikle belli bir işi olmayan bu gibi kimseler, menfaatlerine uygun bir anlaşmanın sağlanması halinde kişileri öldürmekten çekinmezler. Üzerlerine aldıkları görevi soğukkanlılıkla icra ederler. İşlerinde duygusallığın yeri yoktur. Asıl amaçları menfaat karşılığı öldürmedir. Kurbanlarının nitelikleri onları ilgilendirmez. Kurbanlarını tanıyıp tanımamaları da, onlar için önem arz etmez. Önemli olan kendilerine öldürme talimatını veren kimse veya kimselerle yapacakları iş karşılığı anlaşmış olmalarıdır. Ödeme peşin veya taksitle olabilir. Kendilerine sağlanacak menfaatin de mutlaka para olması gerekmez. Örneğin, bir işletmenin hisseleri, yapacakları iş karşılığında kendilerine vaad edilebilir. Bu tür seri katillere örnek olarak, 1980'li yılların ortasında

126 Lemke hakkında geniş bilgi için bkz. Stephan Harbort, Natural Born Killer, s. 116 vd. in Gerisick, Harbort, Pfeiffer, Schüler; Gisela Friedrichsen, Zuflucht bei den Nazis, Ders Spiegel Online 13/1997.

Hamburg kentinde genelev sahiplerinin aynı mesleği icra eden rakiplerini ortadan kaldırmak gayesiyle tuttukları kiralık katil Werner Pinzner'i, göstermek mümkündür. Aşağıda bu konuya ayrıca değineceğiz.

Az sayıda da olsa kurbanlarını para karşılığı öldürmeyen kiralık seri katil-lere de rastlanmaktadır. Bu gibi hallerde, örneğin, kişisel bağımlılık ilişkisi, seri katilin harekete geçmesine yetmektedir. Örneğin, örgüt üyesi olan Volker V.'nin Almanya'da örgüt yöneticisinin talimatıyla 1995-1996 yılları arasında üç kişiyi öldürmesi¹²⁷.

“Sankt Pauli Katili” (St. Pauli Killer) lakaplı kiralık katil Werner Pinzner (1947-1986), resmi olarak 7.7.1984-8.4.1985 tarihleri arasında menfaat karşılığı 5 kişiyi öldürmüştür. 1970'de, kısa süreli hapis cezasına mahkum olan Pinzner, cezaevinden çıktıktan sonra çeşitli işlerde (inşaat sektörü, döşemeci, kasap) kısa süreli de olsa çalışmıştır. 1975 yılında sonu ölümle biten bir süpermarket soygununa katılan Pinzner, 10 sene hapis cezasına mahkum olmuştur. Cezasının 9 senesini kapalı cezaevinde (Fuhlsbüttel) geçiren Pinzner, daha sonra açık ceza infaz kurumuna (Vierlande) nakledilmiştir. Kapalı cezaevindeyken Hamburg St.-Pauli semtinin genelev ve barlarının sahipleri ve işletmecileri ile tanışmıştır. Uyuşturucu ile de ilk karşılaşması cezaevinde gerçekleşmiştir. Hamburg kenti, modern liberal bir ceza infaz sisteminin uygulanması taraftarı olmuştur. Bu bakımdan izin hakkını kullanan mahkumlar kentin açık cezaevlerine giriş ve çıkışlarında üstleri ve kurumdaki dolapları aranmamaktadır. Herhangi bir suretle sahip olduğu 38 kalibrelik Arminius marka tabancasıyla izne çıkan Pinzner, izin sırasında bir soygun olayını gerçekleştirdiği gibi, menfaat karşılığı ilk cinayetini de işlemiştir (7.7.1984, Jehoda Arzi, Kiel). Bu fiillerinden sonra tekrar cezaevine dönen Pinzner, aynı ay açık cezaevinden tahliye edilmiştir (Temmuz 1984). Tahliyesine müteakip yakalandığı 15.4.1986 tarihine kadar kiralık katil olarak insanları öldürmesi karşılığı 30.000-60.000 DM ödendiği gibi, genelevlerden birinin kazancına ortak olacağı vaadinde de bulunulmuştur. Ancak bu vaad hiçbir zaman yerine getirilmemiştir. Yakalanmasına müteakip 5 kişiyi para karşılığı öldürdüğünü ikrar eden Pinzner, geri kalanlarını da (6 kişi) itiraf edeceğini ifade etmiştir. Pinzner'in itiraflarından çekinen çevre (onu kiralık katil olarak tutan genelev sahipleri, işletmecileri), bir taraftan onun öldürülmesi için başına 30.000 DM ödül koymuş, diğer taraftan uyuşturucu müptelası olan Pinzner'in sakinleşmesi ve kendilerini ele vermemesi amacıyla, tutukevine (Holstenglacis) sık sık giden ve giriş ve çıkışta aramaya tabi tutulmayan avukatı Isolde Oechsle

127 Harbort, s. 31-32.

Misfeld vasıtasıyla ona uyuşturucu yollamıştır¹²⁸. 29.6.1986 tarihinde ifade vermesi için tutukeviden alınan ve Hamburg Polis Müdürlüğü soruşturma odasına getirilen Pinzner, avukatı aracılığıyla elde ettiği Smith Wesson marka tabancayla önce soruşturma savcısı Wolfgang Bistry'i, daha sonra karısı Jutta Pinzner'i öldürmesine müteakip, intihar etmiştir. Büyük yankı uyandıran olay sonucu Hamburg İçişleri ve Adalet Senatörleri görevlerinden istifa etmişlerdir. Kiralık katil Pinzner'i tutan Josef Peter Nusser (Wiener Peter, Viyanalı Peter), bazı cinayetlerinde Pinzner'e eşlik eden Armin Hackauf ve Siegfried Träeger, 1989 yılında müebbet hapis cezasına mahkum olmuşlardır. İnsan öldürmeye yardımdan avukat Isolde Oechsle Misfeld altı buçuk yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Mahkeme, fiilin tekrarı tehlikesi görmediğinden, meslekten men cezasına hükmetmemiştir¹²⁹.

f. Karma Motifli İnsan Öldürenler (Dispositionsmörder)

Bu kategoriye giren seri katiller, yukarıda da belirtildiği gibi, diğer seri katil tiplerinden farklı olarak fiillerini, tek bir saikin değil, kısmen iç (örneğin, cinsel tatmin amaçlı veya arkadaş ya da aile çevresinden insan öldürenler) ve kısmen de dış (örneğin yağma amaçlı insan öldürenler veya kiralık katiller) saiklerin etkisiyle işlerler.

Sonuç

Çoklu öldürmeler kamuoyunun her zaman ilgisini çekmiş, filmlere¹³⁰, hatta şarkılara¹³¹ konu olmuştur.

Çoklu öldürmeler kendi içinde üç kategoriye ayrılmaktadır. Bunlarda toplu katliam, birden fazla kimsenin aynı yerde kısa bir zaman sürecinde öldürülmesidir. Müelliflerden Schmallager'e göre, toplu katliam bir defada aynı yerde üçten fazla kişinin öldürülmesidir. Literatürde toplu katliamın çeşitli tasniflerinin yapıldığı görülmektedir: Mağdurların göz önüne alınması suretiyle yapılan

128 Werner Pinzner hakkında geniş bilgi için bkz. Dagobert Lindlau, *Der Lohnkiller, Eine Figur aus dem Organisierten Verbrechen*, Hamburg, 1992; Danuta Harrich Zandberg, *Der St. Pauli Killer*, in: Helfried Spitra (Hrsg.): *Die großen Kriminalfälle, Der St. Pauli Killer, der Ausbrecherkönig und neun weitere berühmte Verbrechen*, Frankfurt/Main 2004, s. 11-34; Roggenkamp, Viola, *Pinzners erdrückendes Erbe* In: *Die Zeit* Nr. 11, 11.3.1988, s. 23; Jan Harmeyer, "Mucki" Pinzner: Das Ende eines Auftragsmörders, *Hamburger Abendblatt*, www.abendblatt.de (10.04.2019); Uwe Bahnsen, *Das Ende des St. Pauli Killers Welt*, www.welt.de (10.04.2019)

129 Lindlau, s. 302 vd.; Zandberg, s. 30 vd.; St. Pauli-Killer Pinzner: Auftraggeber nach Österreich ausgewiesen-WELT-Die Welt, www.welt.de/print-welt(10.04.2019); Urteil:Isolde Bechle-Misfeld-Der Spiegel, 40/1991, Spiegel ONLINE.

130 Örneğin, seri katil Friedrich (Fritz) Haarmann ile ilgili 1995'te Götz George'un başrolünü oynadığı "Der Totmacher" isimli Alman filmi

131 Örneğin, Fritz Haarmann - die Bestie von Hannover isimli şarkı

bir ayrımı göre toplu katliam klasik (failin bir yerde, belli bir zaman aralığında birden çok kişiyi öldürmesi) ve aile toplu katliamı (aile bireylerinin öldürülmesi) şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Literatürde aniden, vahşi ve kontrolsüz bir şekilde hareket eden katliamcılarla (Amoktat) okul katliamcılarının birbirlerinden ayrıldıkları gözlemlenmektedir. Çoklu öldürmelerin başka bir kategorisini oluşturan çılgın cinayet ise, birden fazla mağdurun -ki bu mağdurlar aile fertleri de olabilir- farklı yerlerde olaylar arasında duygusal soğuma süreci gerçekleşmeden, birkaç saat, gün ve hatta haftalık zaman zarfında öldürülmesidir. Çılgın cinayet toplu katliamdan fiillerin ayrı ayrı yerlerde gerçekleştirilmesi ve fiiller arasında zaman aralığı farklılıklarıyla ayrılır. Literatürde, çoklu öldürmelerin diğer bir türünü teşkil eden seri cinayetleri işleyen katillerin bazıları otuz günü aşan bir zaman zarfında en az üç kişiyi öldüren bir kimse olarak tanımlanırken, bazıları üç veya daha fazla kurbanı tasarlayarak belli bir zaman zarfında ayrı ayrı öldüren kimse olarak nitelendirilmiştir. Kurbanların sayısını en az 10 kişi olarak belirleyen müellifler de bulunmaktadır. Çoklu öldürmelerin üçüncü kategorisini teşkil eden seri cinayetler diğer iki gruptan, aralarında duygusal soğuma süreci olacak şekilde kişilerin öldürülmesi suretiyle ayrılır.

Seri cinayetlerin tasnifleri konusunda kesin bir çözüme varılmadığı unutulmamalıdır.

KAYNAKLAR

- Backovic, Lazar, Österreichs grösster Pflegeskandal, Spiegel Online, 12.4.2014.
- Bahnsen, Uwe, Das Ende des St. Pauli Killers Welt, www.welt.de . (10.04.2019)
- Blazek, Matthias; Haarmann und Grans, *Der Fall, die Beteiligten und die Presseberichterstattung*, Stuttgart, 2009.
- Bourgoïn, Stéphane, Le livre noir des Serial killers, Dans la tête des tueurs en série, Nord Compo à Villeneuve-D'ascq, 2015.
- Breinersdorfer, Fred, *Der Hammermörder, Das Psychogramm eines Mörders, der die deutsche Polizei über ein Jahrlang beschäftigte*, 2. Auflage, München, 1992.
- Bungert, Jürgen, Ich liebte den "Blaubart von Fehmarn" Kultur&Live-Hamburger Abendblatt, https://www.abendblatt.de/kultur_live . (10.04.2019)
- Frank, Gerd, *Totmacher 1*, Arnstadt, 2016.
- Friedrichsen, Gisela, "Die Toten von Herrn Lange" Spiegel Online, *Der Spiegel* 30/1993.
- Friedrichsen, Gisela, "Patientin bereits verstorben" Spiegel Online, *Der Spiegel* 44/1992.
- Gelişin, Arkin, *Seri Katiller Tarihi, İnsan Avcularının Peşinde*, Ankara, 2015.
- Geserick, Günther; Vendura, Klaus; Wirth, Ingo, Experiment Frauenmord Hilmar S. (1969) in: Geserick, Harbort, Pfeiffer, Schüler, Serienmörder in Deutschland, Leipzig, 2005.
- Geserick, Gunther; Harbort, Stephan; Pfeiffer, Hans; Schüler, Wolfgang, *Serienmörder in Deutschland*, Leipzig, 2005.
- Girod, Hans, Blutspuren, *Weitere ungewöhnliche Mordfälle aus der DDR*, München, 2003.
- Gisela Friedrichsen, Zuflucht bei den Nazis, Ders Spiegel Online 13/1997.
- Giuttari, Michele, *Das Monster von Florenz, Anatomie einer Ermittlung* (çev: Katharina Förs-Rita Seuss), Bergisch Gladbach, 2007.
- Gramberg, Michael, Der Blaubart von Fehmarn, in: Helfried Spitra (Hrsg.): Die großen Kriminalfälle, Der St. Pauli Killer, der Ausbrecherkönig und neun weitere berühmte Verbrechen, Frankfurt/Main 2004.
- Gundolf, Hubert, *Verbrecher von A bis Z*, Hamburg, 1966.
- Haarmeyer, Jan, "Mucki" Pinzner: Das Ende eines Auftragsmörders, Hamburger Abendblatt, www.abendblatt.de . (10.04.2019)
- Haddad, Solène, 50 Affaires Criminelles qui ont marqué la France, City Editions, 2013.
- Harbort, Stephan, *Das Hannibal-Syndrom, Phänomenen Serienmord*, 13. Auflage, München/Berlin, 2016.
- Hiess, Peter; Lunzer, Christian, *Mord-Express, die grössten Verbrechen in der Geschichte der Eisenbahn*, Wien-München, 2000.
- İçli, Tülin Günşen, *Kriminoloji*, 8. Baskı, Ankara, 2013.
- Kaygısız, Mustafa, *Türkiye'de Seri Katiller, Paralel Cinayetler*, Ankara, 2009.
- Kompisch, Kathrin; Otto, Frank, *Monster für die Massen, Die Deutschen und ihre*

Serienmörder, Leipzig, 2004.

- Lessing, Theodor, Haarmann, Die Geschichte eines Werwolfs und andere Gerichtsreportagen, Sammlung Luchtherhand im dtv, München, 1995.
- Lieber, Harry; Stock, Heidi; Paul, Louis, *Serienmörder, Bestien in Menschengestalt*, München, 2000.
- Lindlau, Dagobert, Der Lohnkiller, Eine Figur aus dem Organisierten Verbrechen, Hamburg, 1992.
- Mauz, Gerhard, "...und das in einem christlichen Haus", Spiegel Online, Der Spiegel 5/1989.
- Mauz, Gerhard, "...wir haben es mit eiskaltem Mord zu tun", Spiegel Online, Der Spiegel 2/1989.
- Mauz, Gerhard, "Die Staatsanwaltschaft als Partei", Spiegel Online, Der Spiegel 38/1989.
- Michel, Pascal, 40 ans d'affaires criminelles, 1969-2009, 2009.
- Murakami, Peter; Murakami, Julia, *Lexikon der Serienmörder, 450 Fallstudien einer pathologischen Tötungsart*, 8. Auflage, München, 2002.
- Neubacher, Frank, *Kriminologie*, 3. Auflage, Baden-Baden, 2017.
- Neubacher, Frank, "Serienmörder", *Kriminalistik*, 57(2003).
- Norddeutscher, Rundfunk, Landesfunkhaus Niedersachsen (Hrsg.), Kathrin Pagenarm, Eckhardt Reimann et al., Hannover, 2006.
- Pfeiffer, Hans, "Das Sandmännchen-Adolf Seefeldt (1933-1935)" in: Geserick, Harbort, Pfeiffer, Schüler, *Serienmörder in Deutschland*, Leipzig, 2005.
- Pötzl, Norbert F., Der Hammermörder, Blutspur eines Polizisten, in: Helfried Spitra (Hrsg.): *Die grossen Kriminalfälle, Deutschland im Spiegel berühmter Verbrechen*, Frankfurt/Main, 2001.
- Preston, Douglas-Spezi, Mario, *Le monstre de Florence* (Çev. Sebastian Danchen), Paris, 2010.
- Reiner, Joachim, "Ich bin eigentlich sehr sensibel" Zeit Online, 3.2.1989.
- Ressler, Robert K.; Shachtman, Tom, *Ich jagte Hannibal Lecter, Die Geschichte des Agenten der 20 Jahre lang Serienmörder zur Strecke brachte*, München, 1993.
- Roggenkamp, Viola, Pinzners erdrückendes Erbe In: *Die Zeit* Nr. 11, 11.3.1988.
- Ronald, M. Holmes ; James, E. DeBurger, Profiles in Terror, The Serial Murder, in: Ronald M. Holmes/Stephen T. Holmes (ed.), *Contemporary Perspectives on Serial Murder*, 1998.
- Schneider, Hans Joachim, *Einführung in die Kriminologie*, 3. Auflage, Berlin-New York, 1993.
- Sieklucki, Jean-Michel, *les criminels vont-ils tous en enfer?*, Quarante ans de cour d'assises, Anovi, 2014.
- St. Pauli-Killer Pinzner: Auftraggeber nach Österreich ausgewiesen-WELT-Die Welt, www.welt.de/print-welt . (10.04.2019)
- Stiegler, Bernd (Hg.), *Tat ohne Täter, Der Mordfall Fritz Angerstein*, Konstanz, 2013.
- Urteil:Isolde Bechsle-Misfeld-Der Spiegel, 40/1991, Spiegel ONLINE.

- Vronsky, Peter, Femmes Serial Killer, Pourquoi les femmes tuent? (Çev: Patricia Barbe-Girault), Paris, 2009.
- Yaz, Damla, Seri Katiller, in: Kriminoloji Yazıları (Yayına hazırlayan: Sancar Türkan Yalçın), Ankara, 2015.
- Zandberg, Danuta Harrich, Der St. Pauli Killer, in: Helfried Spitra (Hrsg.): Die großen Kriminalfälle, Der St. Pauli Killer, der Ausbrecherkönig und neun weitere berühmte Verbrechen, Frankfurt/Main, 2004.
- Zander, Ulrich, Schwerin: Die Jagd nachdem "Sandmann", <https://www.svz.de>. (10.04.2019)

ÖZ

Toplu öldürmeler üç kategoriye ayrılmaktadır: Toplu katliam, aynı yerde duygusal süreç içinde birden fazla kişinin öldürülmesidir. Çılgın cinayet ise, farklı yerlerde birinci kategori gibi duygusal soğuma süreci gerçekleşmeden birden fazla kişinin öldürülmesidir. Bu kişiler, birinci gruptakiler gibi rastgele seçilmiş kimseler olabilir. Seri cinayetler ise, literatürde sayısal farklılıklar bulunmasına rağmen, bir kişinin birden fazla kişiyi ayrı yerlerde duygusal soğuma süreci içerisinde rastgele öldürmesidir. Bu süreç gün, ay ve hatta yıllar sürebilir. Fail kurbanları unutmamak için onlardan bir hatıra obje da alabilir.

Anahtar kelimeler: toplu katliam, çılgın cinayet, seri cinayet, seri katil.

